Ministerie van Defensie

Richtlijnen huisstijl Ministerie van Defensie

Bewegwijzering

Versie 1.0
Datum 14 juli 2011

Inhoud

Inleiding 4

Externe bewegwijzering
Ministerie van Defensie 7
Koninklijke Landmacht 14
Koninklijke Luchtmacht 21
Koninklijke Marechaussee 28
Koninklijke Marine 35

Bewegwijzering terreinen en intern 42

Inhoudsopgave

Inleiding **4**

1 Externe bww Ministerie van Defensie

1.1 Entreezuilen 7
1.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding 7
1.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders 8
1.1.3 Entreezuil met externe afzenders 8
1.1.4 Defensie als medegebruiker 9

1.2 Belborden 10
1.2.1 Belbord 400 x 400 mm 10
1.2.2 Belbord 400 x 800 mm 10

1.3 Terrein verwijszuilen 11
1.3.1 Terrein verwijszuil 11

1.4 Terrein verwijsborden 11
1.4.1 Terrein verwijsbord 11

1.5 Informatiezuilen 12
1.5.1 Informatiezuil 12

1.6 Informatieborden 12
1.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm 12
1.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm 13

2 Externe bww Koninklijke Landmacht

2.1 Entreezuilen 14
2.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding 14
2.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders 15
2.1.3 Entreezuil met externe afzenders 15
2.1.4 Defensie als medegebruiker 16

2.2 Belborden 17
2.2.1 Belbord 400 x 400 mm 17
2.2.2 Belbord 400 x 800 mm 17

2.3 Terrein verwijszuilen 18
2.3.1 Terrein verwijszuil 18

2.4 Terrein verwijsborden 18
2.4.1 Terrein verwijsbord 18

2.5 Informatiezuilen 19
2.5.1 Informatiezuil 19

2.6 Informatieborden 19
2.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm 19
2.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm 20

3 Externe bww Koninklijke Luchtmacht

3.1 Entreezuilen 21
3.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding 21
3.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders 22
3.1.3 Entreezuil met externe afzenders 22
3.1.4 Defensie als medegebruiker 23

3.2 Belborden 24
3.2.1 Belbord 400 x 400 mm 24
3.2.2 Belbord 400 x 800 mm 24

3.3 Terrein verwijszuilen 25
3.3.1 Terrein verwijszuil 25

3.4 Terrein verwijsborden 25
3.4.1 Terrein verwijsbord 25

3.5 Informatiezuilen 26
3.5.1 Informatiezuil 26

3.6 Informatieborden 26
3.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm 26
3.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm 27

4 Externe bww Koninklijke Marechaussee

4.1 Entreezuilen 28
4.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding 28
4.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders 29
4.1.3 Entreezuil met externe afzenders 29
4.1.4 Defensie als medegebruiker 30

4.2 Belborden 31
4.2.1 Belbord 400 x 400 mm 31
4.2.2 Belbord 400 x 800 mm 31

4.3 Terrein verwijszuilen 32
4.3.1 Terrein verwijszuil 32

4.4 Terrein verwijsborden 32
4.4.1 Terrein verwijsbord 32

4.5 Informatiezuilen 33
4.5.1 Informatiezuil 33

4.6 Informatieborden 33
4.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm 33
4.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm 34

5 Externe bww Koninklijke Marechaussee

5.1 Entreezuilen 35
5.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding 35
5.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders 36
5.1.3 Entreezuil met externe afzenders 36
5.1.4 Defensie als medegebruiker 37

5.2 Belborden 38
5.2.1 Belbord 400 x 400 mm 38
5.2.2 Belbord 400 x 800 mm 38

5.3 Terrein verwijszuilen 39
5.3.1 Terrein verwijszuil 39

5.4 Terrein verwijsborden 39
5.4.1 Terrein verwijsbord 39

5.5 Informatiezuilen 40
5.5.1 Informatiezuil 40

5.6 Informatieborden 40
5.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm 40
5.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm 41

6 Bewegwijzering terreinen en intern

6.1 Portaalborden 42
6.1.1 Portaalborden 42

6.2 Prikkers 43
6.2.1 Prikkers 43

6.3 Gebouwborden 44
6.3.1 Gebouwnummers 300 x 325 mm 44
6.3.2 Gebouwnummers 350 x 325 mm 44

6.4 Entreeborden 44
6.4.1 Entreeborden 44

6.5 Huisreglementen 45
6.5.1 Huisreglementenbord 45

6.6 Instructieborden 45
6.6.1 Instructiebord 45

6.7 Bestemmingsborden 46
6.7.1 Bestemmingsbord 800 mm breed 46
6.7.2 Bestemmingsbord 600 mm breed 46

6.8 Liftborden 46
6.8.1 Liftbord 200 mm 46
6.8.2 Liftbord andere formaten 46

6.9 Bord deurinstructies 47
6.9.1 Deurinstructies 47

6.10 Waarschuwings- en gebodsborden 47
6.10.1 Waarschuwings- en gebodsborden 47

6.11 Pictogramborden 48
6.11.1 Pictogrambord 48

6.12 Etageborden 48
6.12.1 Bord met etagenummer 48

6.13 Verwijsborden publieke ruimte 49
6.13.1 Verwijsbord 100 x 800 mm 49
6.13.2 Verwijsbord 175 x 800 mm 49
6.13.3 Verwijsbord 250 x 800 mm 49
6.13.4 Verwijsbord 325 x 800 mm 49
6.13.5 Verwijsbord 100 x 600 mm 49
6.13.6 Verwijsbord 175 x 600 mm 50
6.13.7 Verwijsbord 250 x 600 mm 50
6.13.8 Verwijsbord 325 x 600 mm 50
6.13.9 Combinatie hangende verwijsborden 50

6.14 Kamerborden 51
6.14.1 Kamerbord A6-formaat 51

6.15 Technisch nummer 51
6.15.1 Bord met technisch nummer 51

6.16 Rijksoverheid als medegebruiker 52

Inleiding

Deze catalogus is speciaal voor het Ministerie van Defensie geschreven en is een verlengde op de rijksbrede richtlijnen van het huisstijlhandboek Gebouwen, versie 4.0 van december 2010. Een actuele versie van het bovengenoemde huisstijlhandboek is te vinden op www.rijkshuisstijl.nl

Het Ministerie van Defensie heeft besloten de invoering van de Rijkshuisstijl aan te grijpen om voor alle terreinen één systeem van bewegwijzering *op terreinen* vast te stellen. Dit komt de uniformiteit en efficiency ten goede. Qua vormgeving wordt daarbij aangesloten op de richtlijnen die reeds voor bewegwijzering *in gebouwen* van kracht is binnen de nieuwe huisstijl: neutrale kleuren en geen gebruik van logo's.

In de eerste 5 hoofdstukken van de catalogus wordt aandacht besteed aan de bebording van het eerste contactmoment van het Ministerie van Defensie en de krijgsmachtonderdelen. De bebording van de krijgsmachtonderdelen hebben namelijk allemaal hun eigen kleur: landmachtgroen, luchtmachtblauw, marechausseeblauw en marineblauw. Voor het Ministerie van Defensie en overige rijksdiensten blijft de hoofdkleur van de bebording Rijksoverheidblauw 1 (pms 2965 C)

Het laatste hoofdstuk betreft de bewegwijzering op de Defensie terreinen en aan/in de gebouwen. Deze bewegwijzering kent maximaal 2 niveaus. Niveau 1 is de zone op het terrein. Niveau 2 verwijst naar het gebouwnummer. Locaties die geen zones kennen verwijzen alleen naar de gebouwnummers. Verder wordt er in de bewegwijzering op de terreinen zo min mogelijk rechtdoor verwezen. Dit kan in principe alleen wanneer de situatie er om vraagt. Bijvoorbeeld wanneer rechtdoor de doorgaande weg lijkt te zijn, maar niet is.

Inhoud en uitvoering

Een bord is pas goed als niet alleen de vorm correct is: ook de inhoud moet juist zijn. Dat betekent dat de boodschap kort en krachtig verwoord en correct gespeld is en geen verwarring veroorzaakt. De afdeling Communicatie van uw onderdeel, de Dienst Vastgoed Defensie en de Directie Voorlichting en Communicatie van de bestuursstaf denken graag met u mee over specifieke situaties - bij voorkeur vooraf.

Nieuw versus oud

Het kan voorkomen dat er oude en nieuwe borden naast elkaar worden gebruikt, met het gevaar dat een allegaartje ontstaat. Of erger: onduidelijkheid voor gebruikers en bezoekers. Probeer dat te voorkomen en vervang zo veel mogelijk een logisch geheel. Dus: neem je een nieuwe gang, etage of vleugel in gebruik of verandert de bewegwijzering vanwege een interne verhuizing? Bekijk in zo'n situatie of vervanging van borden in een groter gebied tot de mogelijkheden behoort.

Bedrijfsverzamelgebouwen

Als de locatie gehuisvest is in een pand van een externe eigenaar of in een pand met verschillende gebruikers, dan is het raadzaam om in een vroeg stadium de gebouwbeheerder te raadplegen. Soms is het namelijk niet toegestaan om zelf borden te plaatsen of vervangen en moet dat bij de leverancier van de beheerder.

Informatie en advies

Dienst Vastgoed Defensie
Afdeling Communicatie
E DVDCommunicatie.CD.DVD.CDC@mindef.nl

RGN
Restyle Groep Nederland BV
Stevie Horsey
Postbus 722
7600 AS Almelo
T 0546 453 989 | F 0546 453 979
M 06 41 136 641
E s.horsey@rgn.nl | www.rgn.nl

Huisstijlhandboek

Het logo van de Rijksoverheid is een samenstelling van een beeld- en een woordmerk. Het beeldmerk bestaat uit een lint met een illustratie geïnspireerd op het Rijkswapen. Het beeldmerk staat voor het algemeen belang, de maatschappij. Het beeldmerk wordt altijd bovenin het midden van het communicatiemiddel geplaatst. Blauw is in de stijl de prioriteitskleur. Blauw van rust, betrouwbaarheid, harmonie en evenwicht, traditie en blijvende waarden. In de huisstijl worden er vijf kleuren blauw voor het lint toegepast. Echter voor de bewegwijzering gebruiken wij voornamelijk het donkerblauwe (PMS 2965 C) lint, zie onder.

Naast het beeldmerk staat de naam van het onderdeel van de Rijksoverheid waar vanuit gesproken wordt, zodat duidelijk is wie de afzender is. Dat past bij een herkenbare en toegankelijke overheid.

De Nederlandse krijgsmacht heeft echter een aangepast logo in de nieuwe rijkshuisstijl. In plaats van het blauwe logo met het gestileerde rijkswapen heeft de Nederlandse Krijgsmacht haar eigen logo die men gebruikt bij de communicatie van samenwerkingsverbanden tussen de verschillende krijgsmachtonderdelen. De individuele krijgsmachtonderdelen kennen ook hun eigen logo: het anker voor de Marine, de leeuw voor de Landmacht, de adelaar voor de Luchtmacht en de granaat voor de Marechaussee.

De reden dat de krijgsmacht een uitzonderingspositie heeft, is haar bijzondere status; het is de enige dienst die bij de grondwet is ingesteld. Bovendien zijn de symbolen van de krijgsmacht onderdeel van eeuwenoude, internationale militaire tradities. De krijgsmacht, die wereldwijd wordt ingezet voor vrede en veiligheid, toont met de aangepaste logo's haar onlosmakelijke verbondenheid met Nederland en behoudt tegelijkertijd aansluiting bij het internationale esprit de corps.

De naam van de organisatie wordt in alle gevallen geschreven met een speciaal voor de Rijksoverheid ontworpen lettertype.

Lettertypen

De Rijksoverheid Serif wordt binnen dit onderdeel alleen gebruikt voor de afzendernaam op het afzenderveld van de bewegwijzering. Deze wordt in het woordmerk of in getypte tekst toegepast.

De Rijksoverheid Sans is een letter met een neutraal karakter en valt op door zijn grote x-hoogte. Door zijn helderheid en leesbaarheid wordt de Rijksoverheid Sans gebruikt voor het zetten van informatieve teksten, zoals adressering, mededelingen en verwijzingen op de bewegwijzering.

Afzendersysteem

Het afzendersysteem binnen de bewegwijzering wijkt af van de algemene regel. De onderdelen van de Rijksoverheid mogen zonder logo vermeld worden in het afzendervak onder het beeldmerk. Voor de logo's van het Ministerie van Defensie en de krijgsmachtonderdelen moet men het standaard EPS logo gebruiken.

Voor het Ministerie van Defensie geldt dat alleen het logo van de hoofdgebruiker wordt vermeld; van de overige defensieonderdelen wordt alleen de naam vermeld. De naamgeving van de onderdelen wordt in alfabetische volgorde weergegeven.

Huisstijlkleuren

Het kleurpalet voor het Ministerie van Defensie bestaat uit 8 kleuren: Rijksoverheid Oranje, Wit, Rijksoverheid Hemelblauw, Rijksoverheid Paars, Marineblauw, Landmachtgroen, Luchtmachtblauw en Marechausseeblauw. Voor de bewegwijzering voegen wij hier nog de kleuren zwart en grijs (mat aluminium) aan toe. *LET OP: Oranje, hemelblauw en paars worden niet toegepast in de kleurvlakken bij signing.*

Rijksoverheid Oranje
Pantone 152C
Folie Avery solid: 911
Sikkens lak: D6.60.50

Rijksoverheid Hemelblauw
Pantone Process Cyan C
Folie Avery solid: 307C
Sikkens lak: R5.52.49

Rijksoverheid Blauw 1
Pantone: 2965C
Folie Avery solid: 932
Sikkens lak: 475-F3

Rijksoverheid Paars
Pantone: 2627C
Folie Avery Solid: 984
Sikkens lak: Y0.30.18

Marineblauw
Pantone: 286C
Folie Avery Solid: -
Sikkens lak: -

Landmachtgroen
Pantone: 3302C
Folie Avery Solid: -
Sikkens lak: -

Luchtmachtblauw
Pantone: 541C
Folie Avery Solid: -
Sikkens lak: -

Marechausseeblauw
Pantone: 654C
Folie Avery Solid: 542C
Sikkens lak: -

Grijs
Mat aluminium
RAL: 9006
Avery Glass etched folie

Bij voorkeur wordt mat aluminium gebruikt voor de bewegwijzering van de Rijksoverheid. Wanneer dit niet haalbaar is, wordt een afgeleide van aluminium toegepast. Hierdoor behoudt het bord wel zijn aluminium uitstraling (naar referentie RAL 9006).

Pijlen en pictogrammen

Er is een basisset pijlen ontworpen. Deze zijn als illustrator (eps) in een bibliotheek beschikbaar. De volgorde van de verwijzingen op de bewegwijzering volgt een protocol. Van links naar rechts is dit de volgorde waarop pijlen een plaats krijgen op een bord.

Figuur 1: bibliotheek pijlen

Ook heeft de Rijksoverheid zijn eigen pictogrammen. Deze dienen echter terughoudend te worden toegepast.

Figuur 2: bibliotheek pictogrammen

Er is een directe koppeling tussen de maat van de pictogrammen en de toegepaste typografie. Deze is opgenomen in de basisbestanden. De breedte van het pictogram (bounding box) is altijd de helft van het corps van de typogrammen in millimeters. Alle informatie staan binnen één tekstvlak gepositioneerd. De ruimte tussen de verwijzing en de pictogram wordt bepaald door het zetten van 1 spatie. Wanneer er een extra pictogram hierop volgt, worden de bounding boxen van beide tegen elkaar geplaatst.

Ook de verwijzingen worden in een bepaalde volgorde op de bewegwijzering toegepast: Eerst komt de pijl, dan de beschrijving - spatie - pictogram (met bounding box). In het kort: Pijl > Beschrijving > Pictogram

1 Externe bewegwijzering Ministerie van Defensie

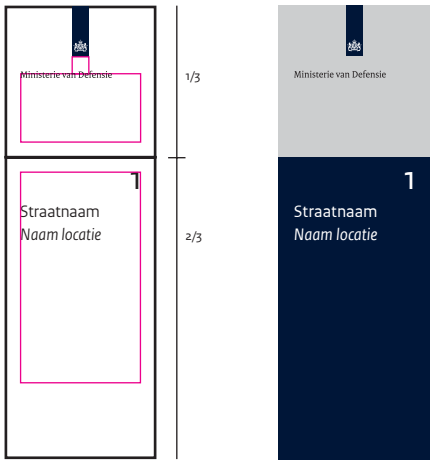
1.1 Entreezuilen

De entreezuil heeft de functie van een bestemmingsbord. Het markeert de ingang van een gebouw of terrein. De zuil staat op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. De zuil dient vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg te staan. De zuilen zijn verdeeld in twee delen. Het bovenste deel (1/3) is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel (2/3) is donkerblauw (Rijksoverheidblauw 1) en bevat ruimte voor adressering en verwijzing. Let op! Brigadenamen, eenheden en dergelijke worden nooit op een zuil vermeld.

Functie: de zuil markeert de ingang van het terrein.
Formaat: 1000 x 3000 x 150 mm (bxhxd) of 850 x 2550 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: de zuil draagt de volgende informatie:
- het rijkslogo
- namen van rijksdiensten die daar gevestigd zijn
- de namen of logo's van de niet Rijksoverheidsinstantie die daar ook gevestigd zijn.
- het adres en huisnummer en/of verwijzingen

Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg.

1.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding

Figuur 3: entreezuil Ministerie met 1 afzendervermelding

Specificaties

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte/hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten (afzenders) op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. Het Ministerie van Defensie heeft echter een standaard EPS-logobestand die men hiervoor moet gebruiken. Zoals al aangegeven mogen in dit veld geen brigadenamen of eenheden vermeld worden. Dit veld is alleen bedoeld voor de volgende onderdelen: Ministerie van Defensie, Commando DienstenCentra, Defensie Materieel Organisatie, Koninklijke Landmacht, Koninklijke Luchtmacht, Koninklijke Marine en de Koninklijke Marechaussee.

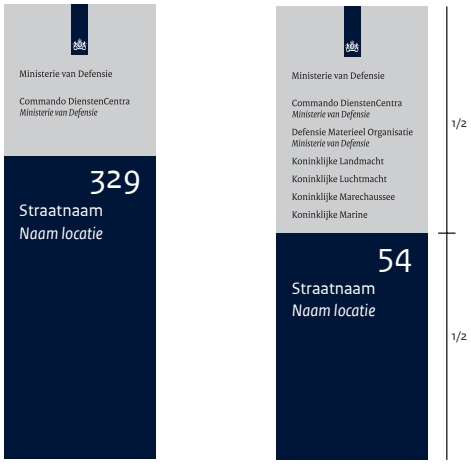
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De pijlen en pictogrammen hebben een bounding box (verplichte vrije ruimte om de afbeelding). Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, wordt deze afgebroken op een logische plek en gaat deze over de tweede regel verder. Het informatieveld wordt alleen gebruikt voor de straatnaam, het huisnummer, de kazerne- of terreinnaam en eventueel verwijzingen. Aan de onderkant van een zuil is altijd een vrije ruimte van 500 mm vanaf de grond.

Productie en montage
De bovenste deel van de zuil is zilverkleurig (RAL 9006), hierop staat het logo en de afzendergegevens. Het onderste deel is Rijksoverheidblauw 1 gespoten; hierop staan adresgegevens en/of verwijzingen. De teksten zijn reflecterend.

1.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders

Wanneer twee of meer onderdelen van de Rijksoverheid in een gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak.

Het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld vergroot worden. Deze extra ruimte gaat af van het informatieveld. Het afzenderveld mag echter nooit meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Het maximum is dus twee stappen.

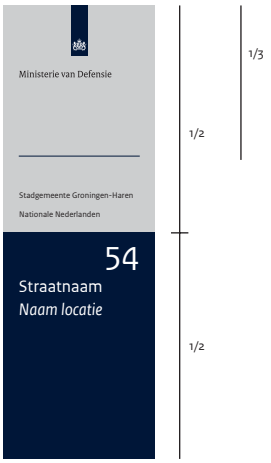
Figuur 4: entreezuil Ministerie met meerdere afzenders

Specificaties
Zie 1.1.1.

1.1.3 Entreezuil met externe afzenders

Wanneer derden een deel van het gebouw gebruiken, wordt het afzenderveld met de helft verhoogd. Het afzenderveld mag niet meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Tussen de hoofdgebruiker en medegebruikers wordt een blauwe lijn (3,5 mm dik) geplaatst. Deze lijn wordt geplaatst op de originele grens tussen afzenderveld en informatieveld.

Een niet Rijksoverheid organisatie kan getoond worden met een logo of in typografie. De typografie vermelding wordt gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De typografische uitwerking heeft de voorkeur boven een logo.

Figuur 5: entreezuil Ministerie met externe afzenders

Specificaties
Zie 1.1.1.
Aanvulling: het afzenderveld wordt langer (50% van hoogte zuil). Op de originele grens komt een donkerblauwe lijn van 3,5 mm. Onder de lijn komt het logo of de naam van de externe organisatie. De naam komt in Rijksoverheid Sans Regular.

1.1.4 Ministerie van Defensie als medegebruiker

Wanneer het Ministerie van Defensie medebewoner is van een gebouw wordt de bewegwijzering in overleg met de hoofdgebruiker bepaald. Er kan hierbij gekozen worden uit het volgende:

1). Compleet logo van het Ministerie van Defensie in het midden geplaatst.
2). Alleen gebruik gemaakt van het woordmerk, altijd linkslijnend op de drager
3). Defensielogo 'omgeving derden'.

Voor het gebruik van het logo buiten de rijksbrede huisstijl is een apart logo ontwikkeld: logo omgeving derden. Het logo mag je overal plaatsen, zolang het maar niet lijkt alsof het defensieonderdeel de hoofdafzender is. Dus niet midden boven.

Figuur 6: logo omgeving derden Ministerie

Omdat we geen 'lintjesfeest' willen hebben, mogen er nooit meer dan twee logo's omgeving derden naast elkaar komen te staan. Wanneer er meer dan twee defensieorganisaties meewerken, gebruik je het logo omgeving derden met als afzender Ministerie van Defensie.

Figuur 7: alleen woordmerk, linkslijnend

Figuur 8: zuil met logo omgeving derden

Specificaties
De keuze tussen de opties wordt gedaan op basis van toepassingsspecifieke wensen of eisen.

1.2 Belborden

Er zijn twee soorten belborden. Een vierkant belbord met alleen de afzendergegevens en een rechthoekig bord met afzender- en adresgegevens. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de ingang waarbij het bord is geplaatst en de informatie die het verstrekt. Het belbord dient als alternatief voor de entreezuil op het moment dat de situatie hier om vraagt.

Functie: het belbord markeert een ingang.
Formaat: 400 x 400 mm en 400 x 800 mm (bxh).
Informatie: het belbord geeft de volgende informatie:
- het Rijkslogo
- namen van de diensten die daar gevestigd zijn
- het adres en huisnummer of verwijzingen

Plaats: een belbord wordt vlak tegen een gevel, hek of op een kolom aangebracht op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

1.2.1 Belbord 400 x 400 mm

Figuur 9: belbord Ministerie 400 x 400 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 400 mm is zilverkleurig en bevat alleen het beeldmerk en de afzender.

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte / hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. Het Ministerie van Defensie maa gebruik van een standaard EPS-logobestand.

Productie en montage
Bij voorkeur wordt mat aluminium gebruikt voor de belborden. Wanneer dit niet haalbaar is, wordt een afgeleide van aluminium toegepast. Hierdoor behoudt het bord wel zijn aluminium uitstraling (naar referentie RAL 9006). De teksten en het logo zijn vrijstaand gesneden uit folie. Zoals al aangegeven wordt het belbord vlak tegen de gevel gemonteerd op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

1.2.2 Belbord 400 x 800 mm

Wanneer meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in één gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak. Voor elk onderdeel (afzender) wordt de corpsgrootte van de afzender met het langste woordmerk gebruikt.

Figuur 10: belbord Ministerie 400 x 800 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 800 mm is verdeeld in twee delen. Het bovenste deel is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel is donkerblauw (Rijksoverheidblauw 1) en bevat ruimte voor adressering en verwijzingen.

Afzenderveld
Zie 1.2.1.
Aanvulling: het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld met maximaal 1/3 vergroot worden. Let op! Deze extra ruimte gaat niet van het informatieveld af.

Informatieveld
Wanneer een adres wordt opgenomen op het belbord, dan wordt aan het afzenderveld een informatieveld toegevoegd (400 x 400 mm). Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, gaat deze verder in twee regels.

Productie en montage
Zie 1.2.1
Aanvulling: het onderste deel van het belbord wordt Rijksoverheidblauw 1 gespoten. De pijlen, pictogrammen en teksten hierop zijn wit.

1.3 Terrein verwijszuilen

Functie: de verwijszuilen geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw. De zuil kan aan 2 zijden gebruikt worden. Een verwijszuil mag maximaal naar zes richtingen verwijzen.
Formaat: 850 x 1500 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein.
- Verwijzingen naar het gebouw.

Plaats: de verwijszuilen worden haaks op de rijrichting en vrijstaand geplaatst. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de op het bord aange geven richtingen en de feitelijke verkeerssituatie.

1.3.1 Terrein verwijszuil

Figuur 11: terrein verwijszuil Ministerie

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige lijn als extra element op de zuil toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm op alle verwijszuilen. Wanneer echter om functionele redenen een afzender noodzakelijk is op een verwijszuil, is het mogelijk deze hoogte aan te passen naar 150 mm. Zorg wel altijd voor een typografisch contrast tussen de afzender en de verwijzingen.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de verwijszuilen worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst. De verwijzingen hebben een startpunt afhankelijk van de te gebruiken typogram. Deze richtlijnen gelden voor alle type zuilen en borden. Voor de volgorde van de verwijzingen op de bewegwijzering volgt een protocol, zie inleiding.

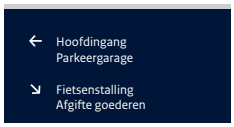
Productie en montage
De zuil wordt gemaakt van aluminium, gespoten in Rijksoverheidblauw 1. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend.

1.4 Terrein verwijsborden

Functie: verwijsborden geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw.
Formaat: 1000 x 500 mm (bxh)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein
- Verwijzingen naar het gebouw

Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

1.4.1 Terrein verwijsbord

Figuur 12: terrein verwijsbord Ministerie

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elk bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

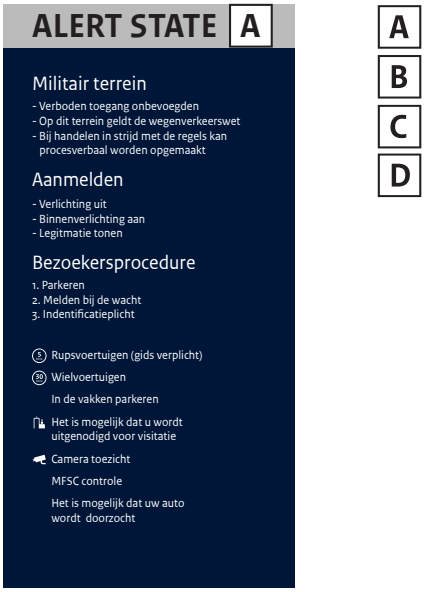
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.Op de verwijsborden worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in Rijksoverheidblauw 1. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige (RAL 9006) streep van 25 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

1.5 Informatiezuilen

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1000 x 2000 mm (bxh)
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

1.5.1 Informatiezuil

Figuur 13: informatiezuil Ministerie + Alert state letters

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elke Alert State zuil wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 150 mm.
De tekst Alert State staat standaard op het bord, de Alert State letters A,B,C en D zijn magnetisch. Hierdoor is het eenvoudig om deze te wijzigen.

N.B. De bovenzijde kan ook als een los bord op een flespaal toegepast worden.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de zuilen kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De zuilen worden gemaakt van aluminium, gespoten in Rijksoverheidblauw 1. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 150 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De zuilen staan op een logische plek ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

1.6 Informatieborden

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1500 x 1000 mm of 300 x 300 mm (bxh).
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

1.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm

Figuur 14: informatiebord groot Ministerie

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van dit bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de borden kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in Rijksoverheidblauw 1. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

1.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm

Figuur 15: informatiebord klein Ministerie

Specificaties
Zie 1.6.1.

2 Externe bewegwijzering Koninklijke Landmacht

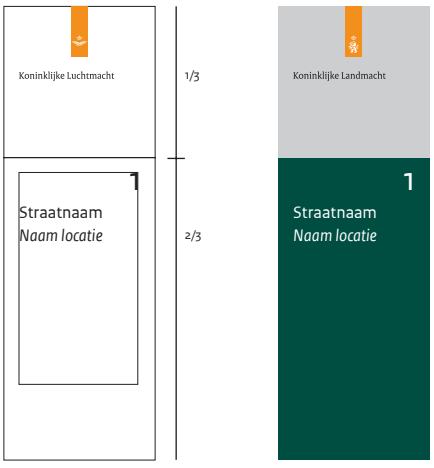
2.1 Entreezuilen

De entreezuil heeft de functie van een bestemmingsbord. Het markeert de ingang van een gebouw of terrein. De zuil staat op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. De zuil dient vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg te staan. De zuilen zijn verdeeld in twee delen. Het bovenste deel (1/3) is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel (2/3) is landmachtgroen en bevat ruimte voor adressering en verwijzing. Brigadenamen, eenheden en dergelijke worden nooit op een zuil vermeld.

Functie: de zuil markeert de ingang van het terrein.
Formaat: 1000 x 3000 x 150 mm (bxhxd) of
850 x 2550 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: de zuil draagt de volgende informatie:
- het rijkslogo
- namen van rijksdiensten die daar gevestigd zijn
- de namen of logo's van de niet Rijksoverheidsinstantie die daar ook gevestigd zijn.
- het adres en huisnummer en/of verwijzingen

Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg.

2.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding

Figuur 16: entreezuil Landmacht met 1 afzendervermelding

Specificaties

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte/hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten (afzenders) op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. Het Ministerie van Defensie heeft echter een standaard EPS-logobestand die men hiervoor moet gebruiken. Zoals al aangegeven mogen in dit veld geen brigadenamen of eenheden vermeld worden. Dit veld is alleen bedoeld voor het Defensie-onderdeel: Koninklijke Landmacht.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De pijlen en pictogrammen hebben een bounding box (verplichte vrije ruimte om de afbeelding). Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, wordt deze afgebroken op een logische plek en gaat deze over de tweede regel verder. Het informatieveld wordt alleen gebruikt voor de straatnaam, het huisnummer, de kazerne- of terreinnaam en eventueel verwijzingen. Aan de onderkant van een zuil is altijd een vrije ruimte van 500 mm vanaf de grond.

Productie en montage
De bovenste deel van de zuil is zilverkleurig (RAL 9006), hierop staat het logo en de afzendergegevens. Het onderste deel is landmachtgroen gespoten; hierop staan adresgegevens en/of verwijzingen. De teksten zijn reflecterend.

2.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders

Wanneer twee of meer onderdelen van de Rijksoverheid in een gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak.

Het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld vergroot worden. Deze extra ruimte gaat af van het informatieveld. Het afzenderveld mag echter nooit meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Het maximum is dus twee stappen.

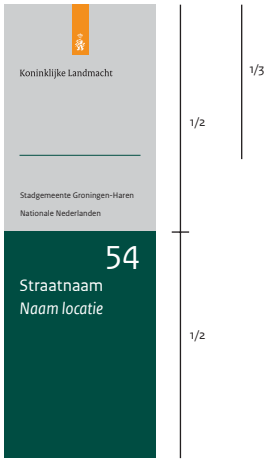
Figuur 17: entreezuil Landmacht met meerdere afzenders

Specificaties
Zie 2.1.1.

2.1.3 Entreezuil met externe afzenders

Wanneer derden een deel van het gebouw gebruiken, wordt het afzenderveld met de helft verhoogd. Het afzenderveld mag niet meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Tussen de hoofdgebruiker en medegebruikers wordt een groene lijn (3,5 mm dik) geplaatst. Deze lijn wordt geplaatst op de originele grens tussen afzenderveld en informatieveld.

Een niet Rijksoverheid organisatie kan getoond worden met een logo of in typografie. De typografie vermelding wordt gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De typografische uitwerking heeft de voorkeur boven een logo.

Figuur 18: entreezuil Landmacht met externe afzenders

Specificaties
Zie 2.1.1.
Aanvulling: het afzenderveld wordt langer (50% van hoogte zuil). Op de originele grens komt een landmachtgroene lijn van 3,5 mm. Onder de lijn komt het logo of de naam van de externe organisatie. De naam komt in Rijksoverheid Sans Regular.

2.1.4 Koninklijke Landmacht als mede-gebruiker

Wanneer de Koninklijke Landmacht medebewoner is van een gebouw wordt de bewegwijzering in overleg met de hoofdgebruiker bepaald. Er kan hierbij gekozen worden uit het volgende:

1). Compleet logo van de Koninklijke Landmacht in het midden geplaatst.
2). Alleen gebruik gemaakt van het woordmerk, altijd linkslijnend op de drager
3). Defensielogo 'omgeving derden'.

Voor het gebruik van het logo buiten de rijksbrede huisstijl is een apart logo ontwikkeld: logo omgeving derden. Het logo mag je overal plaatsen, zolang het maar niet lijkt alsof het defensieonderdeel de hoofd-afzender is. Dus niet midden boven.

Figuur 19: logo omgeving derden Landmacht

Omdat we geen 'lintjesfeest' willen hebben, mogen er nooit meer dan twee logo's omgeving derden naast elkaar komen te staan. Wanneer er meer dan twee defensieorganisaties meewerken, gebruik je het logo omgeving derden met als afzender Ministerie van Defensie.

Figuur 20: alleen woordmerk, linkslijnend

Figuur 21: zuil met logo omgeving derden

Specificaties
De keuze tussen de opties wordt gedaan op basis van toepassingsspecifieke wensen of eisen.

2.2 Belborden

Er zijn twee soorten belborden. Een vierkant belbord met alleen de afzendergegevens en een rechthoekig bord met afzender- en adresgegevens. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de ingang waarbij het bord is geplaatst en de informatie die het verstrekt. Het belbord dient als alternatief voor de entreezuil op het moment dat de situatie hier om vraagt.

Functie: het belbord markeert een ingang.
Formaat: 400 x 400 mm en 400 x 800 mm (bxh).
Informatie: het belbord geeft de volgende informatie:
- het Rijkslogo
- namen van de diensten die daar gevestigd zijn
- het adres en huisnummer of verwijzingen

Plaats: een belbord wordt vlak tegen een gevel, hek of op een kolom aangebracht op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

2.2.1 Belbord 400 x 400 mm

Figuur 22: belbord Landmacht 400 x 400 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 400 mm is zilverkleurig en bevat alleen het beeldmerk en de afzender.

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte / hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. De Koninklijke Landmacht maakt gebruik van een standaard EPS-logobestand.

Productie en montage
Bij voorkeur wordt mat aluminium gebruikt voor de belborden. Wanneer dit niet haalbaar is, wordt een afgeleide van aluminium toegepast. Hierdoor behoudt het bord wel zijn aluminium uitstraling (naar referentie RAL 9006). De teksten en het logo zijn vrijstaand gesneden uit folie. Zoals al aangegeven wordt het belbord vlak tegen de gevel gemonteerd op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

2.2.2 Belbord 400 x 800 mm

Wanneer meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in één gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak. Voor elk onderdeel (afzender) wordt de corpsgrootte van de afzender met het langste woordmerk gebruikt.

Figuur 22: belbord Landmacht 400 x 800 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 800 mm is verdeeld in twee delen. Het bovenste deel is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel is landmachtgroen en bevat ruimte voor adressering en verwijzingen.

Afzenderveld
Zie 2.2.1.
Aanvulling: het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld met maximaal 1/3 vergroot worden. Let op! Deze extra ruimte gaat niet van het informatieveld af.

Informatieveld
Wanneer een adres wordt opgenomen op het belbord, dan wordt aan het afzenderveld een informatieveld toegevoegd (400 x 400 mm). Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, gaat deze verder in twee regels.

Productie en montage
Zie 2.2.1
Aanvulling: het onderste deel van het belbord wordt landmachtgroen gespoten. De pijlen, pictogrammen en teksten hierop zijn wit.

2.3 Terrein verwijszuilen

Functie: de verwijszuilen geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw. De zuil kan aan 2 zijden gebruikt worden. Een verwijszuil mag maximaal naar zes richtingen verwijzen.
Formaat: 850 x 1500 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein.
- Verwijzingen naar het gebouw.

Plaats: de verwijszuilen worden haaks op de rijrichting en vrijstaand geplaatst. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de op het bord aangegeven richtingen en de feitelijke verkeerssituatie.

2.3.1 Terrein verwijszuil

Figuur 23: terrein verwijszuil Landmacht

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige lijn als extra element op de zuil toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm op alle verwijszuilen. Wanneer echter om functionele redenen een afzender noodzakelijk is op een verwijszuil, is het mogelijk deze hoogte aan te passen naar 150 mm. Zorg wel altijd voor een typografisch contrast tussen de afzender en de verwijzingen.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de verwijszuilen worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst. De verwijzingen hebben een startpunt afhankelijk van de te gebruiken typogram. Deze richtlijnen gelden voor alle type zuilen en borden. Voor de volgorde van de verwijzingen op de bewegwijzering volgt een protocol, zie inleiding.

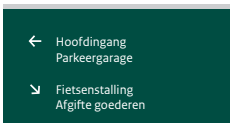
Productie en montage
De zuil wordt gemaakt van aluminium, gespoten in landmachtgroen. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend.

2.4 Terrein verwijsborden

Functie: verwijsborden geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw.
Formaat: 1000 x 500 mm (bxh)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein
- Verwijzingen naar het gebouw

Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

2.4.1 Terrein verwijsbord

Figuur 24: terrein verwijsbord Landmacht

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elk bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

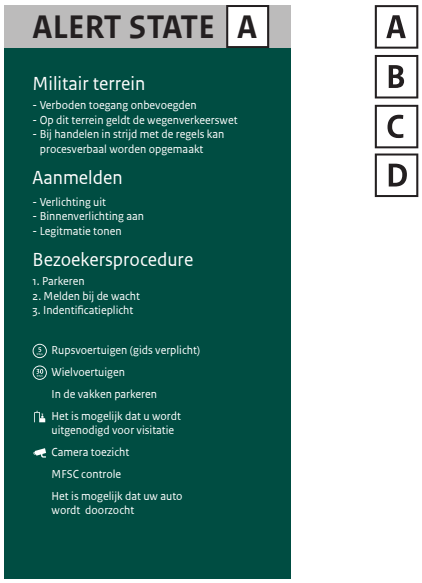
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.Op de verwijsborden worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in landmachtgroen. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige (RAL 9006) streep van 25 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

2.5 Informatiezuilen

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1000 x 2000 mm (bxh)
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

2.5.1 Informatiezuil

Figuur 25: informatiezuil Landmacht + Alert state letters

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elke Alert State zuil wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 150 mm.
De tekst Alert State staat standaard op het bord, de Alert State letters A,B,C en D zijn magnetisch. Hierdoor is het eenvoudig om deze te wijzigen.

N.B. De bovenzijde kan ook als een los bord op een flespaal toegepast worden.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de zuilen kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De zuilen worden gemaakt van aluminium, gespoten in landmachtgroen. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 150 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De zuilen staan op een logische plek ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

2.6 Informatieborden

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1500 x 1000 mm of 300 x 300 mm (bxh).
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

2.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm

Figuur 26: informatiebord groot Landmacht

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van dit bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de borden kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in landmachtgroen. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

2.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm

Figuur 27: informatiebord klein Landmacht

Specificaties
Zie 2.6.1.

3 Externe bewegwijzering Koninklijke Luchtmacht

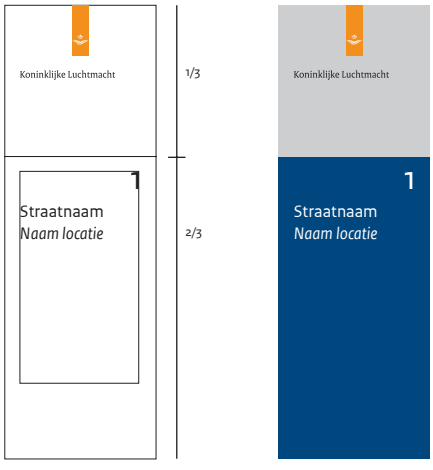
3.1 Entreezuilen

De entreezuil heeft de functie van een bestemmingsbord. Het markeert de ingang van een gebouw of terrein. De zuil staat op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. De zuil dient vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg te staan. De zuilen zijn verdeeld in twee delen. Het bovenste deel (1/3) is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel (2/3) is luchtmachtblauw en bevat ruimte voor adressering en verwijzing. Brigadenamen, eenheden en dergelijke worden nooit op een zuil vermeld.

Functie: de zuil markeert de ingang van het terrein.
Formaat: 1000 x 3000 x 150 mm (bxhxd) of 850 x 2550 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: de zuil draagt de volgende informatie:
- het rijkslogo
- namen van rijksdiensten die daar gevestigd zijn
- de namen of logo's van de niet Rijksoverheids-instantie die daar ook gevestigd zijn.
- het adres en huisnummer en/of verwijzingen

Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg.

3.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding

Figuur 28: entreezuil Luchtmacht met 1 afzendervermelding

Specificaties

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte/hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten (afzenders) op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. Het Ministerie van Defensie heeft echter een standaard EPS-logobestand die men hiervoor moet gebruiken. Zoals al aangegeven mogen in dit veld geen brigadenamen of eenheden vermeld worden. Dit veld is alleen bedoeld voor het Defensie-onderdeel: Koninklijke Luchtmacht.

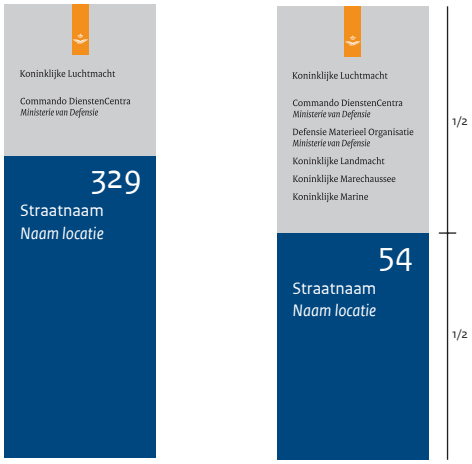
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De pijlen en pictogrammen hebben een bounding box (verplichte vrije ruimte om de afbeelding). Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, wordt deze afgebroken op een logische plek en gaat deze over de tweede regel verder. Het informatieveld wordt alleen gebruikt voor de straatnaam, het huisnummer, de kazerne- of terreinnaam en eventueel verwijzingen. Aan de onderkant van een zuil is altijd een vrije ruimte van 500 mm vanaf de grond.

Productie en montage
De bovenste deel van de zuil is zilverkleurig (RAL 9006), hierop staat het logo en de afzendergegevens. Het onderste deel is luchtmachtblauw gespoten; hierop staan adresgegevens en/of verwijzingen. De teksten zijn reflecterend.

3.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders

Wanneer twee of meer onderdelen van de Rijksoverheid in een gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak.

Het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld vergroot worden. Deze extra ruimte gaat af van het informatieveld. Het afzenderveld mag echter nooit meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Het maximum is dus twee stappen.

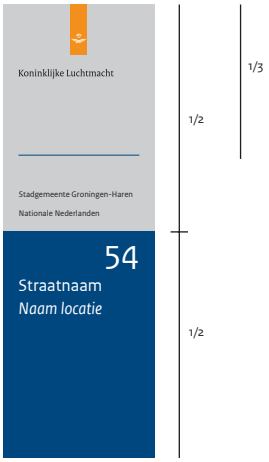
Figuur 29: entreezuil Luchtmacht met meerdere afzenders

Specificaties
Zie 3.1.1.

3.1.3 Entreezuil met externe afzenders

Wanneer derden een deel van het gebouw gebruiken, wordt het afzenderveld met de helft verhoogd. Het afzenderveld mag niet meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Tussen de hoofdgebruiker en medegebruikers wordt een blauwe lijn (3,5 mm dik) geplaatst. Deze lijn wordt geplaatst op de originele grens tussen afzenderveld en informatieveld.

Een niet Rijksoverheid organisatie kan getoond worden met een logo of in typografie. De typografie vermelding wordt gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De typografische uitwerking heeft de voorkeur boven een logo.

Figuur 30: entreezuil Luchtmacht met externe afzenders

Specificaties
Zie 3.1.1.
Aanvulling: het afzenderveld wordt langer (50% van hoogte zuil). Op de originele grens komt een luchtmachtblauwe lijn van 3,5 mm. Onder de lijn komt het logo of de naam van de externe organisatie. De naam komt in Rijksoverheid Sans Regular.

3.1.4 Koninklijke Luchtmacht als medegebruiker

Wanneer de Koninklijke Luchtmacht medebewoner is van een gebouw wordt de bewegwijzering in overleg met de hoofdgebruiker bepaald. Er kan hierbij gekozen worden uit het volgende:

1). Compleet logo van de Koninklijke Luchtmacht in het midden geplaatst.
2). Alleen gebruik gemaakt van het woordmerk, altijd linkslijnend op de drager
3). Defensielogo 'omgeving derden'.

Voor het gebruik van het logo buiten de rijksbrede huisstijl is een apart logo ontwikkeld: logo omgeving derden. Het logo mag je overal plaatsen, zolang het maar niet lijkt alsof het defensieonderdeel de hoofdafzender is. Dus niet midden boven.

Figuur 31: logo omgeving derden Luchtmacht

Omdat we geen 'lintjesfeest' willen hebben, mogen er nooit meer dan twee logo's omgeving derden naast elkaar komen te staan. Wanneer er meer dan twee defensieorganisaties meewerken, gebruik je het logo omgeving derden met als afzender Ministerie van Defensie.

Figuur 32: alleen woordmerk, linkslijnend

Figuur 33: zuil met logo omgeving derden

Specificaties
De keuze tussen de opties wordt gedaan op basis van toepassingsspecifieke wensen of eisen.

3.2 Belborden

Er zijn twee soorten belborden. Een vierkant belbord met alleen de afzendergegevens en een rechthoekig bord met afzender- en adresgegevens. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de ingang waarbij het bord is geplaatst en de informatie die het verstrekt. Het belbord dient als alternatief voor de entreezuil op het moment dat de situatie hier om vraagt.

Functie: het belbord markeert een ingang.
Formaat: 400 x 400 mm en 400 x 800 mm (bxh).
Informatie: het belbord geeft de volgende informatie:
- het Rijkslogo
- namen van de diensten die daar gevestigd zijn
- het adres en huisnummer of verwijzingen

Plaats: een belbord wordt vlak tegen een gevel, hek of op een kolom aangebracht op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

3.2.1 Belbord 400 x 400 mm

Figuur 34: belbord Luchtmacht 400 x 400 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 400 mm is zilverkleurig en bevat alleen het beeldmerk en de afzender.

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte / hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. De Koninklijke Luchtmacht maakt gebruik van een standaard EPS-logobestand.

Productie en montage
Bij voorkeur wordt mat aluminium gebruikt voor de belborden. Wanneer dit niet haalbaar is, wordt een afgeleide van aluminium toegepast. Hierdoor behoudt het bord wel zijn aluminium uitstraling (naar referentie RAL 9006). De teksten en het logo zijn vrijstaand gesneden uit folie. Zoals al aangegeven wordt het belbord vlak tegen de gevel gemonteerd op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

3.2.2 Belbord 400 x 800 mm

Wanneer meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in één gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak. Voor elk onderdeel (afzender) wordt de corpsgrootte van de afzender met het langste woordmerk gebruikt.

Figuur 35: belbord Luchtmacht 400 x 800 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 800 mm is verdeeld in twee delen. Het bovenste deel is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel is luchtmachtblauw en bevat ruimte voor adressering en verwijzingen.

Afzenderveld
Zie 3.2.1.
Aanvulling: het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld met maximaal 1/3 vergroot worden. Let op! Deze extra ruimte gaat niet van het informatieveld af.

Informatieveld
Wanneer een adres wordt opgenomen op het belbord, dan wordt aan het afzenderveld een informatieveld toegevoegd (400 x 400 mm). Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, gaat deze verder in twee regels.

Productie en montage
Zie 3.2.1
Aanvulling: het onderste deel van het belbord wordt luchtmachtblauw gespoten. De pijlen, pictogrammen en teksten hierop zijn wit.

3.3 Terrein verwijszuilen

Functie: de verwijszuilen geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw. De zuil kan aan 2 zijden gebruikt worden. Een verwijszuil mag maximaal naar zes richtingen verwijzen.
Formaat: 850 x 1500 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein.
- Verwijzingen naar het gebouw.

Plaats: de verwijszuilen worden haaks op de rijrichting en vrijstaand geplaatst. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de op het bord aangegeven richtingen en de feitelijke verkeerssituatie.

3.3.1 Terrein verwijszuil

Figuur 36: terrein verwijszuil Luchtmacht

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige lijn als extra element op de zuil toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm op alle verwijszuilen. Wanneer echter om functionele redenen een afzender noodzakelijk is op een verwijszuil, is het mogelijk deze hoogte aan te passen naar 150 mm. Zorg wel altijd voor een typografisch contrast tussen de afzender en de verwijzingen.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de verwijszuilen worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst. De verwijzingen hebben een startpunt afhankelijk van de te gebruiken typogram. Deze richtlijnen gelden voor alle type zuilen en borden. Voor de volgorde van de verwijzingen op de bewegwijzering volgt een protocol, zie inleiding.

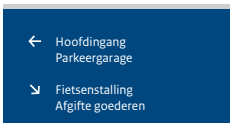
Productie en montage
De zuil wordt gemaakt van aluminium, gespoten in luchtmachtblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend.

3.4 Terrein verwijsborden

Functie: verwijsborden geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw.
Formaat: 1000 x 500 mm (bxh)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein
- Verwijzingen naar het gebouw

Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

3.4.1 Terrein verwijsbord

Figuur 37: terrein verwijsbord Luchtmacht

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elk bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

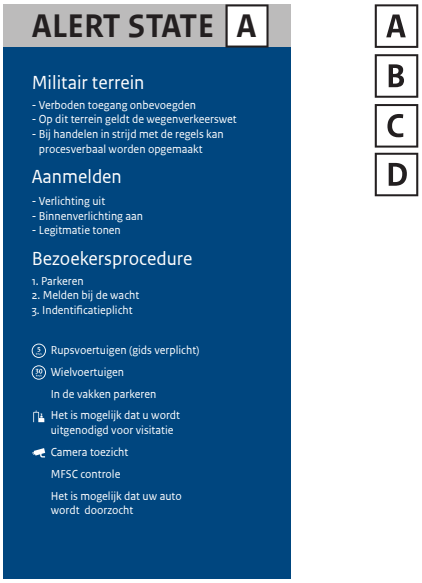
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.Op de verwijsborden worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in luchtmachtblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige (RAL 9006) streep van 25 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

3.5 Informatiezuilen

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1000 x 2000 mm (bxh)
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

3.5.1 Informatiezuil

Figuur 38: informatiezuil Luchtmacht + Alert state letters

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elke Alert State zuil wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 150 mm.
De tekst Alert State staat standaard op het bord, de Alert State letters A,B,C en D zijn magnetisch. Hierdoor is het eenvoudig om deze te wijzigen.

N.B. De bovenzijde kan ook als een los bord op een flespaal toegepast worden.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de zuilen kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De zuilen worden gemaakt van aluminium, gespoten in luchtmachtblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 150 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De zuilen staan op een logische plek ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

3.6 Informatieborden

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1500 x 1000 mm of 300 x 300 mm (bxh).
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

3.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm

Figuur 39: informatiebord groot Luchtmacht

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van dit bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de borden kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in luchtmachtblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

3.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm

Figuur 40: informatiebord klein Luchtmacht

Specificaties
Zie 3.6.1.

4 Externe bewegwijzering Koninklijke Marechaussee

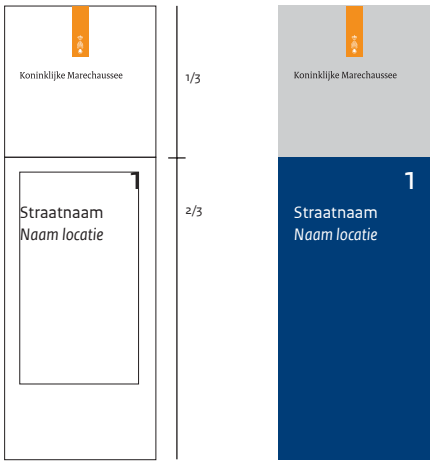
4.1 Entreezuilen

De entreezuil heeft de functie van een bestemmingsbord. Het markeert de ingang van een gebouw of terrein. De zuil staat op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. De zuil dient vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg te staan. De zuilen zijn verdeeld in twee delen. Het bovenste deel (1/3) is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel (2/3) is marechausseeblauw en bevat ruimte voor adressering en verwijzing. Brigadenamen, eenheden en dergelijke worden nooit op een zuil vermeld.

Functie: de zuil markeert de ingang van het terrein.
Formaat: 1000 x 3000 x 150 mm (bxhxd) of
850 x 2550 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: de zuil draagt de volgende informatie:
- het rijkslogo
- namen van rijksdiensten die daar gevestigd zijn
- de namen of logo's van de niet Rijksoverheidsinstantie die daar ook gevestigd zijn.
- het adres en huisnummer en/of verwijzingen

Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg.

4.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding

Figuur 41: entreezuil Marechaussee met 1 afzendervermelding

Specificaties

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte/hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten (afzenders) op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. Het Ministerie van Defensie heeft echter een standaard EPS-logobestand die men hiervoor moet gebruiken. Zoals al aangegeven mogen in dit veld geen brigadenamen of eenheden vermeld worden. Dit veld is alleen bedoeld voor het Defensie-onderdeel: Koninklijke Marechaussee.

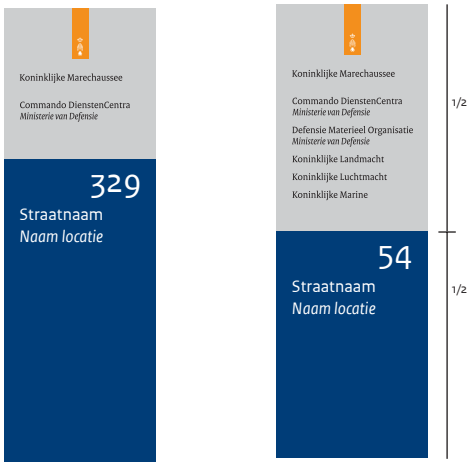
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De pijlen en pictogrammen hebben een bounding box (verplichte vrije ruimte om de afbeelding). Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, wordt deze afgebroken op een logische plek en gaat deze over de tweede regel verder. Het informatieveld wordt alleen gebruikt voor de straatnaam, het huisnummer, de kazerne- of terreinnaam en eventueel verwijzingen. Aan de onderkant van een zuil is altijd een vrije ruimte van 500 mm vanaf de grond.

Productie en montage
De bovenste deel van de zuil is zilverkleurig (RAL 9006), hierop staat het logo en de afzendergegevens. Het onderste deel is marechausseeblauw gespoten; hierop staan adresgegevens en/of verwijzingen. De teksten zijn reflecterend.

4.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders

Wanneer twee of meer onderdelen van de Rijksoverheid in een gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak.

Het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld vergroot worden. Deze extra ruimte gaat af van het informatieveld. Het afzenderveld mag echter nooit meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Het maximum is dus twee stappen.

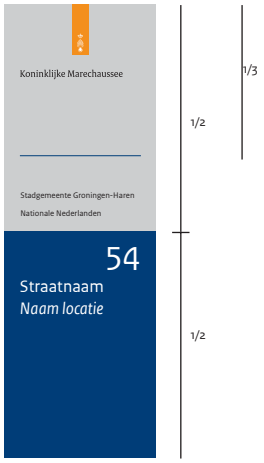
Figuur 42: entreezuil Marechaussee met meerdere afzenders

Specificaties
Zie 4.1.1.

4.1.3 Entreezuil met externe afzenders

Wanneer derden een deel van het gebouw gebruiken, wordt het afzenderveld met de helft verhoogd. Het afzenderveld mag niet meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Tussen de hoofdgebruiker en medegebruikers wordt een blauwe lijn (3,5 mm dik) geplaatst. Deze lijn wordt geplaatst op de originele grens tussen afzenderveld en informatieveld.

Een niet Rijksoverheid organisatie kan getoond worden met een logo of in typografie. De typografie vermelding wordt gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De typografische uitwerking heeft de voorkeur boven een logo.

Figuur 43: entreezuil Marechaussee met externe afzenders

Specificaties
Zie 4.1.1.
Aanvulling: het afzenderveld wordt langer (50% van hoogte zuil). Op de originele grens komt een marechauseeblauwe lijn van 3,5 mm. Onder de lijn komt het logo of de naam van de externe organisatie. De naam komt in Rijksoverheid Sans Regular.

4.1.4 Koninklijke Marechaussee als mede-gebruiker

Wanneer de Koninklijke Marechaussee medebewoner is van een gebouw wordt de bewegwijzering in overleg met de hoofdgebruiker bepaald. Er kan hierbij gekozen worden uit het volgende:

1). Compleet logo van de Koninklijke Marechaussee in het midden geplaatst.
2). Alleen gebruik gemaakt van het woordmerk, altijd linkslijnend op de drager
3). Defensielogo 'omgeving derden'.

Voor het gebruik van het logo buiten de rijksbrede huisstijl is een apart logo ontwikkeld: logo omgeving derden. Het logo mag je overal plaatsen, zolang het maar niet lijkt alsof het defensieonderdeel de hoofd-afzender is. Dus niet midden boven.

Figuur 44: logo omgeving derden Marechaussee

Omdat we geen 'lintjesfeest' willen hebben, mogen er nooit meer dan twee logo's omgeving derden naast elkaar komen te staan. Wanneer er meer dan twee defensieorganisaties meewerken, gebruik je het logo omgeving derden met als afzender Ministerie van Defensie.

Figuur 45: alleen woordmerk, linkslijnend

Figuur 46: zuil met logo omgeving derden

Specificaties
De keuze tussen de opties wordt gedaan op basis van toepassingsspecifieke wensen of eisen.

4.2 Belborden

Er zijn twee soorten belborden. Een vierkant belbord met alleen de afzendergegevens en een rechthoekig bord met afzender- en adresgegevens. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de ingang waarbij het bord is geplaatst en de informatie die het verstrekt. Het belbord dient als alternatief voor de entreezuil op het moment dat de situatie hier om vraagt.

Functie: het belbord markeert een ingang.
Formaat: 400 x 400 mm en 400 x 800 mm (bxh).
Informatie: het belbord geeft de volgende informatie:
- het Rijkslogo
- namen van de diensten die daar gevestigd zijn
- het adres en huisnummer of verwijzingen

Plaats: een belbord wordt vlak tegen een gevel, hek of op een kolom aangebracht op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

4.2.1 Belbord 400 x 400 mm

Figuur 47: belbord Marechaussee 400 x 400 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 400 mm is zilverkleurig en bevat alleen het beeldmerk en de afzender.

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte / hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. De Koninklijke Marechaussee maakt gebruik van een standaard EPS-logobestand.

Productie en montage
Bij voorkeur wordt mat aluminium gebruikt voor de belborden. Wanneer dit niet haalbaar is, wordt een afgeleide van aluminium toegepast. Hierdoor behoudt het bord wel zijn aluminium uitstraling (naar referentie RAL 9006). De teksten en het logo zijn vrijstaand gesneden uit folie. Zoals al aangegeven wordt het belbord vlak tegen de gevel gemonteerd op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

4.2.2 Belbord 400 x 800 mm

Wanneer meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in één gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak. Voor elk onderdeel (afzender) wordt de corpsgrootte van de afzender met het langste woordmerk gebruikt.

Figuur 48: belbord Marechaussee 400 x 800 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 800 mm is verdeeld in twee delen. Het bovenste deel is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel is marechausseeblauw en bevat ruimte voor adressering en verwijzingen.

Afzenderveld
Zie 4.2.1.
Aanvulling: het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld met maximaal 1/3 vergroot worden. Let op! Deze extra ruimte gaat niet van het informatieveld af.

Informatieveld
Wanneer een adres wordt opgenomen op het belbord, dan wordt aan het afzenderveld een informatieveld toegevoegd (400 x 400 mm). Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, gaat deze verder in twee regels.

Productie en montage
Zie 4.2.1
Aanvulling: het onderste deel van het belbord wordt marechausseeblauw gespoten. De pijlen, picto-grammen en teksten hierop zijn wit.

4.3 Terrein verwijszuilen

Functie: de verwijszuilen geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw. De zuil kan aan 2 zijden gebruikt worden. Een verwijszuil mag maximaal naar zes richtingen verwijzen.
Formaat: 850 x 1500 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein.
- Verwijzingen naar het gebouw.

Plaats: de verwijszuilen worden haaks op de rijrichting en vrijstaand geplaatst. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de op het bord aangegeven richtingen en de feitelijke verkeerssituatie.

4.3.1 Terrein verwijszuil

Figuur 49: terrein verwijszuil Marechaussee

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige lijn als extra element op de zuil toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm op alle verwijszuilen. Wanneer echter om functionele redenen een afzender noodzakelijk is op een verwijszuil, is het mogelijk deze hoogte aan te passen naar 150 mm. Zorg wel altijd voor een typografisch contrast tussen de afzender en de verwijzingen.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de verwijszuilen worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst. De verwijzingen hebben een startpunt afhankelijk van de te gebruiken typogram. Deze richtlijnen gelden voor alle type zuilen en borden. Voor de volgorde van de verwijzingen op de bewegwijzering volgt een protocol, zie inleiding.

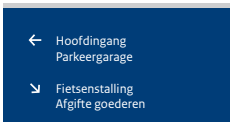
Productie en montage
De zuil wordt gemaakt van aluminium, gespoten in marechausseeblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend.

4.4 Terrein verwijsborden

Functie: verwijsborden geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw.
Formaat: 1000 x 500 mm (bxh)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein
- Verwijzingen naar het gebouw

Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

4.4.1 Terrein verwijsbord

Figuur 50: terrein verwijsbord Marechaussee

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elk bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

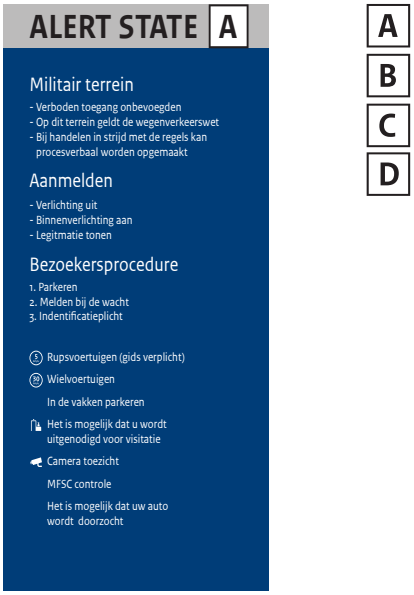
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.Op de verwijsborden worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in marechausseeblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige (RAL 9006) streep van 25 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

4.5 Informatiezuilen

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1000 x 2000 mm (bxh)
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

4.5.1 Informatiezuil

Figuur 51: informatiezuil Marechaussee + Alert state letters

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elke Alert State zuil wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 150 mm.
De tekst Alert State staat standaard op het bord, de Alert State letters A,B,C en D zijn magnetisch. Hierdoor is het eenvoudig om deze te wijzigen.

N.B. De bovenzijde kan ook als een los bord op een flespaal toegepast worden.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de zuilen kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De zuilen worden gemaakt van aluminium, gespoten in marechausseeblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 150 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De zuilen staan op een logische plek ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

4.6 Informatieborden

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1500 x 1000 mm of 300 x 300 mm (bxh).
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

4.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm

Figuur 52: informatiebord groot Marechaussee

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van dit bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de borden kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in marechausseeblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

4.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm

Figuur 53: informatiebord klein Marechaussee

Specificaties
Zie 4.6.1.

5 Externe bewegwijzering Koninklijke Marine

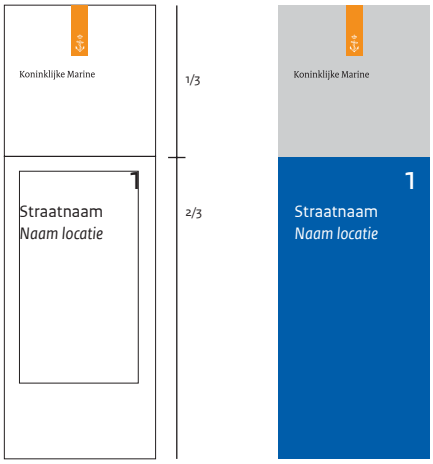
5.1 Entreezuilen

De entreezuil heeft de functie van een bestemmingsbord. Het markeert de ingang van een gebouw of terrein. De zuil staat op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. De zuil dient vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg te staan. De zuilen zijn verdeeld in twee delen. Het bovenste deel (1/3) is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel (2/3) is marineblauw en bevat ruimte voor adressering en verwijzing. Brigadenamen, eenheden en dergelijke worden nooit op een zuil vermeld.

Functie: de zuil markeert de ingang van het terrein.
Formaat: 1000 x 3000 x 150 mm (bxhxd) of 850 x 2550 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: de zuil draagt de volgende informatie:
- het rijkslogo
- namen van rijksdiensten die daar gevestigd zijn
- de namen of logo's van de niet Rijksoverheids-instantie die daar ook gevestigd zijn.
- het adres en huisnummer en/of verwijzingen

Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de openbare weg.

5.1.1 Entreezuil met 1 afzendervermelding

Figuur 54: entreezuil Marine met 1 afzendervermelding

Specificaties

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte/hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten (afzenders) op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. Het Ministerie van Defensie heeft echter een standaard EPS-logobestand die men hiervoor moet gebruiken. Zoals al aangegeven mogen in dit veld geen brigadenamen of eenheden vermeld worden. Dit veld is alleen bedoeld voor het Defensie-onderdeel: Koninklijke Marine.

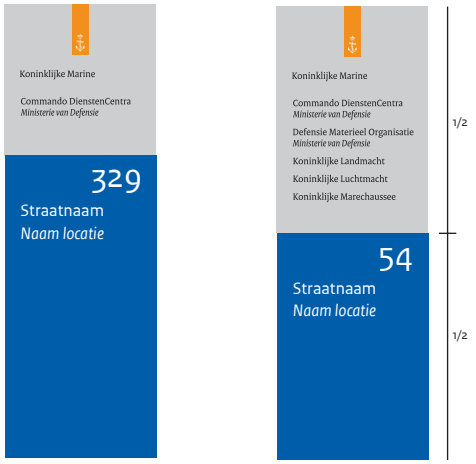
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De pijlen en pictogrammen hebben een bounding box (verplichte vrije ruimte om de afbeelding). Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, wordt deze afgebroken op een logische plek en gaat deze over de tweede regel verder. Het informatieveld wordt alleen gebruikt voor de straatnaam, het huisnummer, de kazerne- of terreinnaam en eventueel verwijzingen. Aan de onderkant van een zuil is altijd een vrije ruimte van 500 mm vanaf de grond.

Productie en montage
De bovenste deel van de zuil is zilverkleurig (RAL 9006), hierop staat het logo en de afzendergegevens. Het onderste deel is marineblauw gespoten; hierop staan adresgegevens en/of verwijzingen. De teksten zijn reflecterend.

5.1.2 Entreezuil met meerdere afzenders

Wanneer twee of meer onderdelen van de Rijksoverheid in een gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak.

Het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld vergroot worden. Deze extra ruimte gaat af van het informatieveld. Het afzenderveld mag echter nooit meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Het maximum is dus twee stappen.

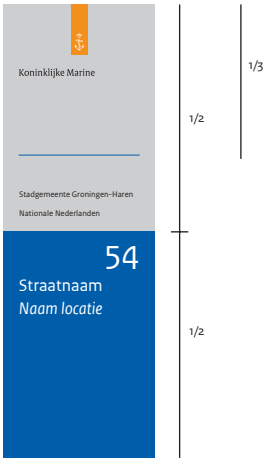
Figuur 55: entreezuil Marine met meerdere afzenders

Specificaties
Zie 5.1.1.

5.1.3 Entreezuil met externe afzenders

Wanneer derden een deel van het gebouw gebruiken, wordt het afzenderveld met de helft verhoogd. Het afzenderveld mag niet meer dan de helft van de totale hoogte van het bord in beslag nemen. Tussen de hoofdgebruiker en medegebruikers wordt een blauwe lijn (3,5 mm dik) geplaatst. Deze lijn wordt geplaatst op de originele grens tussen afzenderveld en informatieveld.

Een niet Rijksoverheid organisatie kan getoond worden met een logo of in typografie. De typografie vermelding wordt gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De typografische uitwerking heeft de voorkeur boven een logo.

Figuur 56: entreezuil Marine met externe afzenders

Specificaties
Zie 5.1.1.
Aanvulling: het afzenderveld wordt langer (50% van hoogte zuil). Op de originele grens komt een marineblauwe lijn van 3,5 mm. Onder de lijn komt het logo of de naam van de externe organisatie. De naam komt in Rijksoverheid Sans Regular.

5.1.4 Koninklijke Marine als medegebruiker

Wanneer de Koninklijke Marine medebewoner is van een gebouw wordt de bewegwijzering in overleg met de hoofdgebruiker bepaald. Er kan hierbij gekozen worden uit het volgende:

1). Compleet logo van de Koninklijke Marine in het midden geplaatst.
2). Alleen gebruik gemaakt van het woordmerk, altijd linkslijnend op de drager
3). Defensielogo 'omgeving derden'.

Voor het gebruik van het logo buiten de rijksbrede huisstijl is een apart logo ontwikkeld: logo omgeving derden. Het logo mag je overal plaatsen, zolang het maar niet lijkt alsof het defensieonderdeel de hoofdafzender is. Dus niet midden boven.

Figuur 57: logo omgeving derden Marine

Omdat we geen 'lintjesfeest' willen hebben, mogen er nooit meer dan twee logo's omgeving derden naast elkaar komen te staan. Wanneer er meer dan twee defensieorganisaties meewerken, gebruik je het logo omgeving derden met als afzender Ministerie van Defensie.

Figuur 58: alleen woordmerk, linkslijnend

Figuur 59: zuil met logo omgeving derden

Specificaties
De keuze tussen de opties wordt gedaan op basis van toepassingsspecifieke wensen of eisen.

5.2 Belborden

Er zijn twee soorten belborden. Een vierkant belbord met alleen de afzendergegevens en een rechthoekig bord met afzender- en adresgegevens. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de ingang waarbij het bord is geplaatst en de informatie die het verstrekt. Het belbord dient als alternatief voor de entreezuil op het moment dat de situatie hier om vraagt.

Functie: het belbord markeert een ingang.
Formaat: 400 x 400 mm en 400 x 800 mm (bxh).
Informatie: het belbord geeft de volgende informatie:
- het Rijkslogo
- namen van de diensten die daar gevestigd zijn
- het adres en huisnummer of verwijzingen

Plaats: een belbord wordt vlak tegen een gevel, hek of op een kolom aangebracht op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

5.2.1 Belbord 400 x 400 mm

Figuur 60: belbord Marine 400 x 400 mm

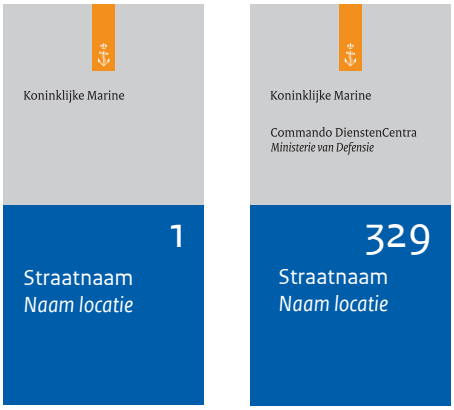
Specificaties
Het belbord van 400 x 400 mm is zilverkleurig en bevat alleen het beeldmerk en de afzender.

Afzenderveld
Het beeldmerk heeft een breedte / hoogte verhouding van 1:3. Alle teksten op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular. De Koninklijke Marine maakt gebruik van een standaard EPS-logobestand.

Productie en montage
Bij voorkeur wordt mat aluminium gebruikt voor de belborden. Wanneer dit niet haalbaar is, wordt een afgeleide van aluminium toegepast. Hierdoor behoudt het bord wel zijn aluminium uitstraling (naar referentie RAL 9006). De teksten en het logo zijn vrijstaand gesneden uit folie. Zoals al aangegeven wordt het belbord vlak tegen de gevel gemonteerd op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

5.2.2 Belbord 400 x 800 mm

Wanneer meerdere onderdelen van de Rijksoverheid in één gebouw gehuisvest zijn, worden zij allemaal vermeld op het afzendervlak. Voor elk onderdeel (afzender) wordt de corpsgrootte van de afzender met het langste woordmerk gebruikt.

Figuur 61: belbord Marine 400 x 800 mm

Specificaties
Het belbord van 400 x 800 mm is verdeeld in twee delen. Het bovenste deel is zilverkleurig en bevat het beeldmerk en de afzender. Het onderste deel is marineblauw en bevat ruimte voor adressering en verwijzingen.

Afzenderveld
Zie 5.2.1.
Aanvulling: het kan voorkomen dat het afzenderveld te klein is voor alle diensten die in het pand gevestigd zijn. In dat geval kan het veld met maximaal 1/3 vergroot worden. Let op! Deze extra ruimte gaat niet van het informatieveld af.

Informatieveld
Wanneer een adres wordt opgenomen op het belbord, dan wordt aan het afzenderveld een informatieveld toegevoegd (400 x 400 mm). Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. Het corps van de straatnaam is 2x zo groot als het corps van de verwijzing. Wanneer de vermelding van de straatnaam niet op één regel past, gaat deze verder in twee regels.

Productie en montage
Zie 5.2.1
Aanvulling: het onderste deel van het belbord wordt marineblauw gespoten. De pijlen, pictogrammen en teksten hierop zijn wit.

5.3 Terrein verwijszuilen

Functie: de verwijszuilen geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw. De zuil kan aan 2 zijden gebruikt worden. Een verwijszuil mag maximaal naar zes richtingen verwijzen.
Formaat: 850 x 1500 x 150 mm (bxhxd)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein.
- Verwijzingen naar het gebouw.

Plaats: de verwijszuilen worden haaks op de rijrichting en vrijstaand geplaatst. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de op het bord aangegeven richtingen en de feitelijke verkeerssituatie.

5.3.1 Terrein verwijszuil

Figuur 62: terrein verwijszuil Marine

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige lijn als extra element op de zuil toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm op alle verwijszuilen. Wanneer echter om functionele redenen een afzender noodzakelijk is op een verwijszuil, is het mogelijk deze hoogte aan te passen naar 150 mm. Zorg wel altijd voor een typografisch contrast tussen de afzender en de verwijzingen.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de verwijszuilen worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst. De verwijzingen hebben een startpunt afhankelijk van de te gebruiken typogram. Deze richtlijnen gelden voor alle type zuilen en borden. Voor de volgorde van de verwijzingen op de bewegwijzering volgt een protocol, zie inleiding.

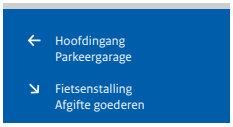
Productie en montage
De zuil wordt gemaakt van aluminium, gespoten in marineblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend.

5.4 Terrein verwijsborden

Functie: verwijsborden geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om het gebouw.
Formaat: 1000 x 500 mm (bxh)
Informatie: het bord geeft de volgende informatie:
- Bestemmingen op het terrein
- Verwijzingen naar het gebouw

Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

5.4.1 Terrein verwijsbord

Figuur 63: terrein verwijsbord Marine

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elk bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

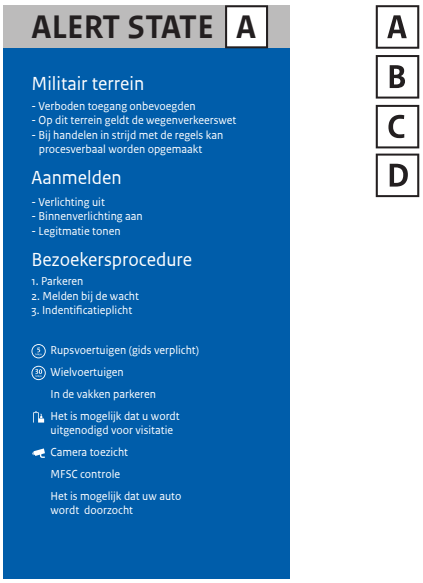
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.Op de verwijsborden worden pijlen en verwijzende teksten geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in marineblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige (RAL 9006) streep van 25 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

5.5 Informatiezuilen

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1000 x 2000 mm (bxh)
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de zuilen staan op een logische plaats ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

5.5.1 Informatiezuil

Figuur 64: informatiezuil Marine + Alert state letters

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elke Alert State zuil wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 150 mm.
De tekst Alert State staat standaard op het bord, de Alert State letters A,B,C en D zijn magnetisch. Hierdoor is het eenvoudig om deze te wijzigen.

N.B. De bovenzijde kan ook als een los bord op een flespaal toegepast worden.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Op de zuilen kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De zuilen worden gemaakt van aluminium, gespoten in marineblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 150 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De zuilen staan op een logische plek ten opzichte van de ingang of oprijlaan. Ze zijn vrijstaand en goed zichtbaar vanaf de weg.

5.6 Informatieborden

Functie: het geven van informatie over de bestemming of het beschrijven van handelingen in bepaalde situaties.
Formaat: 1500 x 1000 mm of 300 x 300 mm (bxh).
Informatie: naar eigen invulling.
Plaats: de borden worden vlak tegen de gevel of op een hek gemonteerd; met de bovenkant van het bord op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

5.6.1 Informatiebord 1500 x 1000 mm

Figuur 65: informatiebord groot Marine

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van dit bord wordt een zilverkleurige lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 50 mm.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.Op de borden kunnen pictogrammen, pijlen en teksten worden geplaatst, hiervoor gelden dezelfde regels als genoemd bij de verwijszuilen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van aluminium, gespoten in marineblauw. Aan de bovenzijde wordt een zilverkleurige streep van 50 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn wit en reflecterend. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd.

5.6.2 Informatiebord 300 x 300 mm

Figuur 66: informatiebord klein Marine

Specificaties
Zie 5.6.1.

6 Bewegwijzering terreinen en intern

6.1 Portaalborden

Functie: de portaal- ofwel bewegwijzeringsborden geven aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen om en op het terrein. De portaalborden worden vrijstaand geplaatst en kunnen aan beide zijden verwijzingen bevatten.
Formaat: de portaalborden zijn opgebouwd uit een modulair systeem, waardoor de mogelijkheid bestaat om extra planken toe te voegen uit een maximum van 5 planken. Een plank is 900 mm x 100 mm (bxh)
Informatie: de verwijzingen op de portaalborden dienen een logische volgorde te hebben bijvoorbeeld alfabetisch of op- of aflopend in de getallenreeks.
Plaats: de verwijszuilen worden haaks op de rijrichting en vrijstaand geplaatst. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de op het bord aangegeven richtingen en de feitelijke verkeerssituatie.

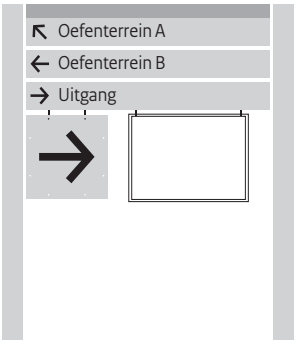
6.1.1 Portaalborden

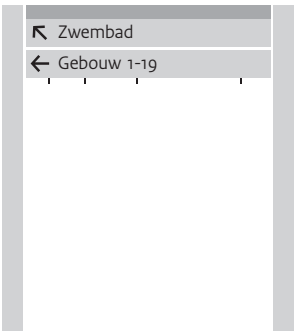
Figuur 67: portaalbord, 5 planken

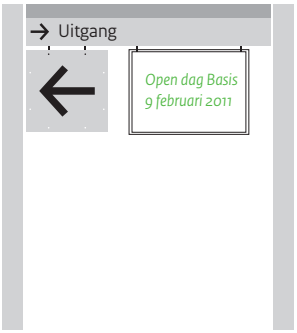
Figuur 68: portaalbord 4 planken, extra verwijzing onderzijde bord

Figuur 69: portaalbord 3 planken, extra verwijzing onderzijde bord

Figuur 70: portaalbord 2 planken

Figuur 71: portaalbord 1 plank, extra verwijzing onderzijde bord

Specificaties

Een portaalbord is opgebouwd uit een modulair systeem, waardoor de mogelijkheid bestaat om in een later stadium een of meerdere planken toe te voegen. Dit kan tot een maximum van 5 planken. Aan de onderste plank van het portaalbord zit een voorziening die het mogelijk maakt tijdelijk verwijzingen op te hangen. Links is ruimte voor een vierkante plaat met alleen een pijl. Deze is eenvoudig te draaien in de gewenste richting (*links, omhoog, rechts en omlaag*). De bijbehorende verwijstekst kan door de locatie zelf geprint worden. Deze wordt in een spatwaterdichte houder voor een A3 print geplaatst.

Extra element
Bovenaan de bovenste plank wordt een extra lijnelement (donkergrijs) van 50 mm hoog toegepast, deze loopt over de gehele breedte van het bord.

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. De planken staan in een een logische volgorde. De verwijzing naar de uitgang staat altijd op de onderste plank.

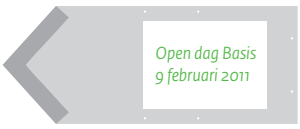
Productie en montage
Het portaalbord heeft twee vierkante blank geanodiseerd aluminium staanders van circa 90 x 90 mm. De planken (formaat: 900 x 100 mm) worden gemaakt van blank geanodiseerd aluminium platen met daarop de verwijzingen in folieteksten. Deze teksten mogen reflectief zijn.

6.2 Prikkers

Naast het plaatsen van portaalborden op het terrein is er ook de mogelijkheid om op een alternatieve wijze tijdelijk (intensief) verkeer te stroomlijnen. Dit gebeurt met behulp van “prikkers” waar pijlen en teksten op kunnen worden geplaatst.

Functie: op de borden van de prikker staan aanwijzingen en instructies die nodig zijn voor een adequate doorstroming van personen en goederen op het terrein. Het gaat hierbij om tijdelijk intensief verkeer. De prikkers worden vrijstaand geplaatst en bevatten alleen aan de voorzijde verwijzingen.
Formaat: 1000 x 400 mm (bxh)
Informatie: een verwijzing naar een tijdelijke bestemming.
Plaats: de prikkers worden vrijstaand geplaatst. Er moet een duidelijke relatie bestaan tussen de op de prikker aangegeven richting en de feitelijke verkeerssituatie.

6.2.1 Prikkers

Figuur 72: prikker / verwijsbord tijdelijke verwijzing

Specificaties

Informatieveld
Op het bord van de prikker kan een A3 print geplakt worden met daarop de verwijzende tekst. Deze kan door de locatie zelf geprint worden.

Productie en montage
Het bord van de prikker is gemaakt van zilverkleurig sandwich materiaal (formaat: 1000 x 400 mm) en is voorzien van gaatjes aan onder-, boven- en rechterzijde. Om de pijl extra te benadrukken heeft men ervoor gekozen om deze donkergrijs te maken. De prikker is gemaakt van aluminium en is zilverkleurig gespoten (RAL 9006).

6.3 Gebouwborden

Gebouwen op de Defensie terreinen krijgen van de Dienst Vastgoed Defensie een gebouwcode/-nummer. Sommige gebouwen hebben tevens een gebouwnaam. Andersoortige bestemmingen op een terrein, zoals bijvoorbeeld een BOS-pomp, worden niet aangeduid met een code of nummer, maar kunnen met naam genoemd worden. Voor gebouwnamen en andersoortige bestemmingen kunnen de bestemmingsborden (hoofdstuk 6) gebruikt worden.

Functie: markering van een gebouw op het terrein
Formaat: 300 x 325 mm of 350 x 325 mm (bxh); afhankelijk van de lengte van de tekst op het bord.
Informatie: het gebouwbord bevat alleen een gebouwcode/-nummer.
Plaats: aan de gevel van het pand; op een logische plek zodat het nummer vanaf de weg leesbaar is. De bovenkant van het bord komt op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

6.3.1 Gebouwnummers 300 x 325 mm

Figuur 73: gebouwborden 300 mm breed, tot 3 cijfers

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van deze borden wordt een donkergrijze lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

Afzenderveld
Alle teksten op het afzenderveld worden gezet in de Rijksoverheid Serif Regular.

Productie en montage
De gebouwborden worden gemaakt van geanodiseerd aluminium en hebben een donkergrijze lijn aan de bovenzijde van het bord. Dit is te realiseren door glasetched folie of RAL 9007. De teksten zijn zwart.

6.3.2 Gebouwnummers 350 x 325 mm

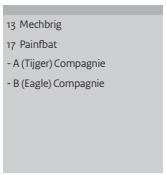
Figuur 74: gebouwborden 350 mm breed, vanaf 4 cijfers/letters

Specificaties
Zie 6.3.1 Gebouwnummers 300 x 325 mm

6.4 Entreeborden

Functie: vermelden van de gebruikers cq. bewoners van het gebouw.
Formaat: 400 x 425 mm (bxh)
Informatie: de entreeborden geven een overzicht van de afdelingen die in het gebouw gevestigd zijn.
Plaats: naast de ingang van het gebouw. De bovenkant van het bord komt op een denkbeeldige hanglijn van 200 cm.

6.4.1 Entreeborden

Figuur 75: entreebord

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elk entreebord wordt een donkergrijze lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

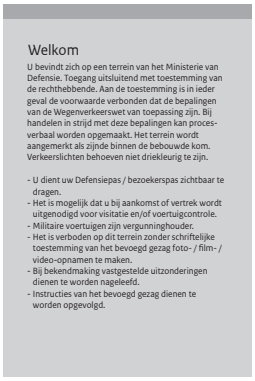
Informatieveld
Alle teksten op het bord worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.

Productie en montage
De entreeborden zijn gemaakt van geanodiseerd aluminium en hebben een donkergrijze lijn (25 mm en bordbreedte) aan de bovenzijde van het bord. Dit is te realiseren door glasetched folie of RAL 9007. De teksten en pictogrammen op deze borden zijn zwart.

6.5 Huisreglementen

Functie: het vermelden van reglementen die gelden op de bewuste vestiging.
Formaat: 400 x 600 mm (bxh)
Informatie: dit bord bevat de reglementen of instructies van de vestiging.
Plaats: de huisreglementen borden hangen vlak tegen de muur met als uitgangspunt een hoogte van 200 cm (bovenzijde van het bord).

6.5.1 Huisreglementenbord

Figuur 76: huisreglementenbord

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van het reglementenbord wordt een donkergrijze lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

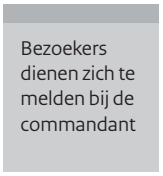
Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular.

Productie en montage
De reglementenborden worden gemaakt van geanodiseerd aluminium. Aan de bovenzijde wordt een donkergrijze streep van 25 mm hoog toegepast. De pijlen, pictogrammen en teksten zijn zwart. De borden worden vlak tegen de gevel of een hek gemonteerd op een hoogte van 200 cm.

6.6 Instructieborden

Functie: het vermelden van reglementen die gelden op een locatie of het vermelden van handelingen in bepaalde situaties, zoals: noodinstructies in liften, gebruik kopieermachines etc.
Formaat: 200 x 225 mm (bxh)
Informatie: naar eigen invulling
Plaats: inpandig; de borden hangen vlak tegen de muur, met als uitgangspunt een hoogte van 160 cm (bovenzijde van het bord).

6.6.1 Instructiebord

Figuur 77: instructiebord

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van de instructieborden wordt een donkergrijze lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

Informatieveld
Alle teksten in het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen. Wanneer toepassingen afwijkende corpsgrootten vragen is dit toegestaan. Optimale leesbaarheid is hierin altijd het doel.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van geanodiseerd aluminium. Aan de bovenzijde van het bord wordt een donkergrijze streep van 25 mm toegepast. De teksten en eventuele pictogrammen zijn zwart.

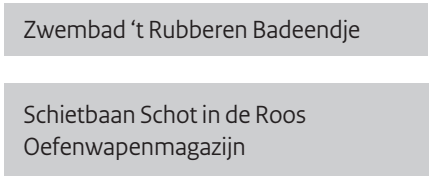
6.7 Bestemmingsborden

Bestemmingsborden zijn het eindpunt van de bewegwijzering. Onder de bestemmingsborden vallen locatieaanduidingen, zoals: schietbanen, pompstations en andere niet verhuisbare locaties.

Functie: deze borden worden gebruikt voor ruimten met een niet verhuisbare en/of belangrijke functie, zoals een zwembad of een schietbaan.
Formaat: er zijn vier formaten gespecificeerd:
- 100 x 800 mm
- 175 x 800 mm
- 100 x 600 mm
- 175 x 600 mm

Informatie: deze borden bevatten de naam of de functie van de ruimte.
Plaats: de borden worden vlak op de muur gemonteerd, met als uitgangspunt een hoogte van 160 cm (bovenzijde bord). Bij voorkeur naast de deur aan de deurkrukzijde.

6.7.1 Bestemmingsbord 800 mm breed

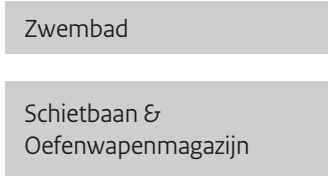
Figuur 78: bestemmingsbord 800 mm breed

Specificaties

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. volgens de passende typogrammen. De teksten staan verticaal gecentreerd op het bord.

Productie en montage
De bestemmingsborden worden gemaakt van aluminium en worden zilvergrijs gespoten. De teksten zijn zwart.

6.7.2 Bestemmingsbord 600 mm breed

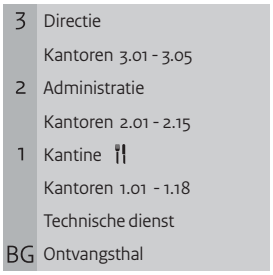
Figuur 79: bestemmingsbord 600 mm breed

Specificaties
Zie 6.7.1 Bestemmingsbord 800 mm breed

6.8 Liftborden

Functie: de liftborden geven een overzicht van alle afdelingen, diensten en belangrijke bestemmingen die zich op de bewuste etage bevinden.
Formaat: er is een basisformaat gespecificeerd van 200 x 200 mm (8 regels). Men kan echter naar gelang het aantal bestemmingen het bord verlengen tot een maximum van 400 mm (16 regels).
Informatie: naar eigen invulling
Plaats: de liftborden worden in of bij liften geplaatst; ze worden vlak aan de wand, op een hoogte van 160 cm (bovenzijde bord) gemonteerd.

6.8.1 Liftbord 200 mm

Figuur 80: liftbord (basis)

Specificaties

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.

Productie en montage
De overzichtsborden worden gemaakt van geanodiseerd aluminium en hebben een donkergrijze lijn (25 mm en bordhoogte) aan de linkerkant van het bord. Het bordt wordt voorzien van een transparante folie met digitale print. De teksten zijn zwart.

6.8.2 Liftbord andere formaten

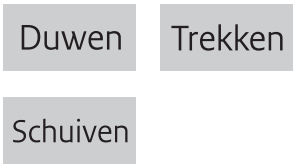
Zoals al aangegeven kan het liftbord verlengd worden worden in stappen van 50 mm tot een maximum van 400 mm hoog (50 mm staat gelijk aan 2 regels). De beschikbare formaten zijn daarop:
- 200 x 250 mm (10 regels)
- 200 x 300 mm (12 regels)
- 200 x 350 mm (14 regels)
- 200 x 400 mm (16 regels)

Specificaties
Zie 6.8.1 Liftbord 200 mm

6.9 Bord deurinstructies

Functie: het geven van instructies voor de bediening van deuren, zoals Duwen, Trekken of Schuiven.
Formaat: 100 x 50 mm (bxh)
Informatie: Duwen / Trekken / Schuiven
Plaats: wanneer het op de deur gemonteerd wordt dan 35 mm boven de deurkruk.

6.9.1 Deurinstructies

Figuur 81: bord deurinstructies

Specificaties

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular. volgens de passende typogrammen. De teksten staan gecentreerd op het bord.

Productie en montage
De deurborden worden gemaakt van geanodiseerd aluminium en voorzien van een transparante folie met digitale print.

6.10 Waarschuwings- en Gebodsborden

Functie: deze borden bevatten aanduidingen van verboden en geboden, zoals Niet Roken of Geen Toegang.
Formaat: 200 x 100 mm (bxh)
Informatie: naar eigen invulling
Plaats: het bord wordt vlak aan de wand gemonteerd, op een hoogte van 160 cm (bovenzijde bord). De borden dienen terughoudend te worden gebruikt.

6.10.1 Waarschuwings- en gebodsborden

Figuur 82: waarschuwings- en gebordsbord

Specificaties

Informatieveld
Alle teksten op het informatieveld worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.

Productie en montage
De borden worden gemaakt van geanodiseerd aluminium. Het bord is voorzien van een transparante folie met digitale print. De teksten zijn zwart en horizontaal en verticaal gecentreerd op het bord.

6.11 Pictogramborden

Functie: pictogramborden bevatten pictogrammen waarmee gelijk duidelijk wordt waarvoor deze zijn bedoeld; bijvoorbeeld Toiletten, Garderobe, Verboden te roken, Geen dieren toegestaan etc.
Formaat: 150 x 150 mm
Informatie: één pictogram.
Plaats: het bord wordt vlak aan de wand of op een deur gemonteerd, op een hoogte van 160 cm (bovenzijde bord).

6.11.1 Pictogrambord

Men kan alle pictogrammen gebruiken die in de Rijksoverheidhuisstijl voorkomen.

Figuur 83: pictogrammenbord

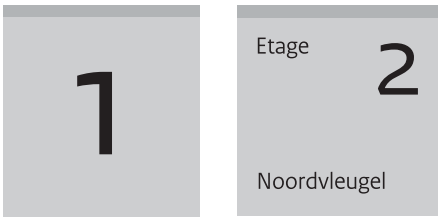
Specificaties

Productie en montage
De pictogramborden worden gemaakt van geanodiseerd aluminium en voorzien van een transparant folie met digitale print. De pictogrammen zijn zwart en horizontaal en verticaal gecentreerd op het bord.

6.12 Etageborden

Functie: het vermelden van de etage / verdieping / vleugel waarop men zich bevindt.
Formaat: 200 x 200 mm
Informatie: het etagenummer en indien nodig cq. gewenst additionele informatie.
Plaats: het bord wordt vlak aan de wand bij een lift of trappenhuis gemonteerd, op een hoogte van 200 cm (bovenzijde bord).

6.12.1 Bord met etagenummer

Figuur 84: etageborden

Specificaties

Extra element
Aan de bovenzijde van elk etalagebord wordt een donkergrijze lijn als extra element toegepast. Deze heeft een hoogte van 25 mm.

Informatieveld
Alle teksten op het bord worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.

Productie en montage
De etalageborden worden gemaakt van geanodiseerd aluminium en voorzien van een transparant folie met digitale print. De teksten op de etalageborden zijn zwart.

6.13 Verwijsborden publieke ruimte

Functie: verwijsborden geven de richting aan naar belangrijke bestemmingen. Dit zijn o.a. gebouwdelen, vergaderzalen, liften en toiletten. De borden kunnen enkel- of dubbelzijdig uitgevoerd zijn.
Formaat: de borden hebben een basisbreedte van 800 of 600 mm. De hoogte is afhankelijk van het aantal verwijzingen, met een maximum hoogte van 325 mm = 4 verwijzingen. De formaten zijn:

- 100 x 800 mm
- 175 x 800 mm
- 250 x 800 mm
- 325 x 800 mm
- 100 x 600 mm
- 175 x 600 mm
- 250 x 600 mm
- 325 x 600 mm

Informatie: een verwijzing (pijl), de naam van de bestemming waarna het bord verwijst en eventueel een pictogram.
Plaats: verwijsborden kunnen aan de muur of het plafond bevestigd worden. De borden worden, indien hangend, dwars op de looprichting geplaatst, op een hoogte van 220 cm (onderzijde van het bord). Zie voor het combineren van hangende verwijsborden ook paragraaf 6.13.9. De verwijsborden moeten een directe relatie hebben met het keuzepunt. Plaatsing van deze borden kan het beste gebeuren aan het begin van en/of bij kruizingen van gangen.

6.13.1 Verwijsbord 100 x 800 mm

Figuur 85: verwijsbord 100 x 800 mm

Specificaties

Extra element
Aan de linkerzijde van elk verwijsbord wordt een donkergrijze lijn als extra element toegepast. Deze heeft een breedte van 100 mm.

Informatieveld
Alle teksten op het bord worden gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens de passende typogrammen.

Productie en montage
De verwijsborden zijn gemaakt van geanodiseerd aluminium en voorzien van een transparant folie met digitale print. De teksten op de verwijsborden zijn zwart.

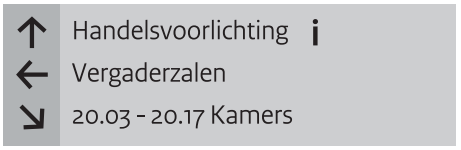
6.13.2 Verwijsbord 175 x 800 mm

Figuur 86: verwijsbord 175 x 800 mm

Specificaties
Zie 6.13.1 Verwijsbord

6.13.3 Verwijsbord 250 x 800 mm

Figuur 87: verwijsbord 250 x 800 mm

Specificaties
Zie 6.13.1 Verwijsbord

6.13.4 Verwijsbord 325 x 800 mm

Figuur 88: verwijsbord 325 x 800 mm

Specificaties
Zie 6.13.1 Verwijsbord

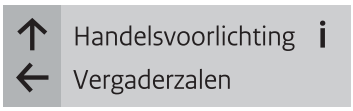
6.13.5 Verwijsbord 100 x 600 mm

Figuur 89: verwijsbord 100 x 600 mm

Specificaties
Zie 6.13.1 Verwijsbord

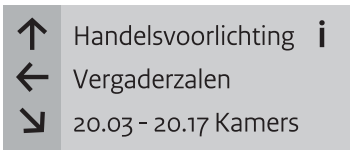
6.13.6 Verwijsbord 175 x 600 mm

Figuur 90: verwijsbord 175 x 600 mm

Specificaties
Zie 6.13.1 Verwijsbord

6.13.7 Verwijsbord 250 x 600 mm

Figuur 91: verwijsbord 250 x 600 mm

Specificaties
Zie 6.13.1 Verwijsbord

6.13.8 Verwijsbord 325 x 600 mm

Figuur 92: verwijsbord 325 x 600 mm

Specificaties
Zie 6.13.1 Verwijsbord

6.13.9 combinatie van hangende verwijsborden

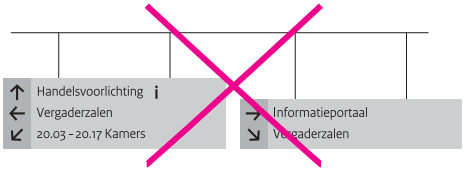
Verwijsborden kunnen niet alleen aan de muur gemonteerd worden, maar ook aan het plafond. Wanneer in zo'n situatie meerdere verwijzingen op één bord gepositioneerd worden en dit niet past binnen de standaard formaten, kan er een extra bord naast gehangen worden. De verwijzingen worden dan per bord geclusterd. De verwijzingen naar links komen dan op het linkerbord en de verwijzingen naar rechts op het rechterbord. Indien de verwijzingen naar rechts verwijzen worden de pijlen en de tekst rechts uitgelijnd (zie onderstaande figuren). De opmaak en het formaat van de borden wijzigen verder niet. Voor de volgorde van de pijlen wordt het onderstaande protocol gevolgd.

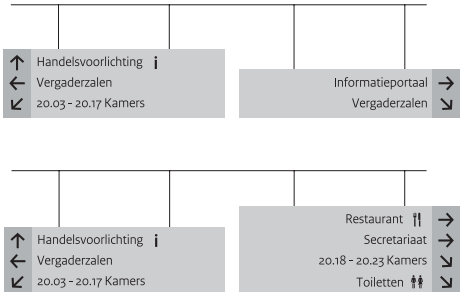
Figuur 93a: verwijzingen op linkerbord

Figuur 93b: verwijzingen op rechterbord

Let op! Omdat de borden naast elkaar hangen, worden de pijlen op het rechterbord verplaatst naar de rechterkant. Bovenstaand voorbeeld is daarom niet goed; onderstaande voorbeelden zijn wel goed.

Figuur 94: voorbeelden hangende verwijsborden

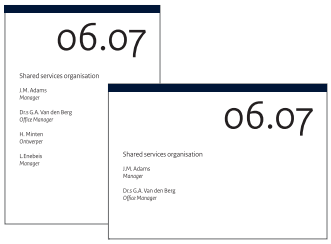
6.14 Kamerborden

Het kamerbord is van alle bewegwijzingselementen het meest aan verandering onderhevig. Daarom maken wij bij voorkeur gebruik van een standaard systeem met papieren inlays.

Functie: het kamerbord vermeldt welke mensen of afdeling er in de ruimte gevestigd zijn.
Formaat: voor nieuwe kamerborden wordt een A6 formaat (148 x 105 mm) gehanteerd. Dit formaat kan zowel liggend als staand worden toegepast.
Informatie: het kamerbord geeft de volgende informatie:
- Kamernummer (verplicht)
- Persoons- of afdelingsnaam (verplicht)
- de functies van de personen die in de ruimte werkzaam zijn.

Plaats: bij voorkeur naast de deur aan de deurkrukzijde op een hoogte van 160 cm (bovenzijde bord), Wanneer dit niet mogelijk is, dan op de deur aan de deurkrukzijde.

6.14.1 Kamerbord A6-formaat

Figuur 95: kamerbord A6-formaat

Specificaties

Extra element
Boven aan de inlay van het kamerbord loopt een donkerblauwe (C100 M63 Y16 K78) lijn. Deze lijn is ongeveer 5mm dik.

Informatieveld
Alle teksten worden in Rijksoverheid Sans gezet. Het kamernummer, de afdelingsnaam en de personen in Regular en de functienamen in Italic.

Productie en montage
De tekst wordt in het zwart geprint op het papier.

6.15 Technisch nummer

Functie: een technisch nummer is een nummeraanduiding voor een niet nader te omschrijven ruimten, zoals bezemkasten, leidingschachten of zonderruimten.
Formaat: 25 x 50 mm (hxb)
Informatie: nummer van een niet nader te omschrijven ruimte.
Plaats: wanneer het op de deur gemonteerd wordt dan 35 mm boven de deurkruk. Indien dit niet mogelijk is, wordt het technische nummer aan de deurkrukzijde van de deur geplaatst op een hoogte van 160 cm (bovenzijde bord).

6.15.1 Bord met technisch nummer

Figuur 96: bord technisch nummer

Specificaties

Informatieveld
De tekst wordt gezet in de Rijksoverheid Sans Regular, volgens typogram E. Het nummer wordt horizontaal en verticaal gecentreerd op het bord.

Productie en montage
Een bord met technisch nummer is gemaakt van geanodiseerd aluminium en voorzien van een transparant folie met digitale print. De nummers zelf zijn zwart.

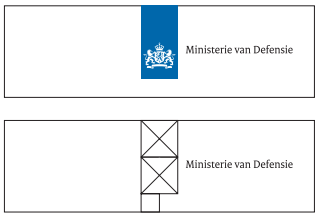
6.16 Rijksoverheid als medegebruiker

Functie: herkenbaarheid van het Ministerie van Defensie of de Krijgsmachtonderdelen als medegebruiker in een pand.
Formaat: nader te bepalen op locatie
Informatie: woord- en/of beeldmerk van het Ministerie van Defensie of de krijgsmachtonderdelen
Plaats: in overleg met de locatie.

6.16.1 Rijksoverheid als medegebruiker

Wanneer het Ministerie van Defensie geen hoofd- maar medebewoner van een pand is, wordt de bewegwijzering in overleg met de hoofdgebruiker bepaald. Er kan hierbij gekozen worden uit:

1). Compleet logo van het krijgsmachtsonderdeel in het midden geplaatst.
2). Alleen gebruik van het woordmerk, altijd linkslijnend op de drager.
3). Rijksoverheid logo 'omgeving derden'

Figuur 97: compleet logo in het midden geplaatst

Figuur 98: alleen woordmerk, linkslijnend op de drager

Voor het gebruik van het logo buiten de rijksbrede huisstijl is een apart logo ontwikkeld: logo omgeving derden. Meer informatie over het logo omgeving derden kunt u vinden in de verschillende hoofdstukken "1.4 [krijgsmachtonderdeel] als medegebruiker".

Specificaties

De keuze tussen de opties wordt gedaan op basis van toepassingsspecifieke wensen of eisen. Gezien de vaak geringe omvang van interne bewegwijzering heeft optie 2 de voorkeur.